

ORDIN Nr. 28/2338 din 26 martie 2009

pentru aprobarea Dispozițiilor generale de apărare împotriva incendiilor la obiective de cult

EMITENT: MINISTERUL ADMINISTRAȚIEI ȘI INTERNELOR

Nr. 28 din 26 martie 2009

MINISTERUL CULTURII, CULTELOR ȘI PATRIMONIULUI NAȚIONAL

Nr. 2.338 din 5 august 2009

PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 580 din 20 august 2009

Având în vedere prevederile art. 17 alin. (2) din Legea nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor, cu modificările ulterioare, ale art. 11 lit. c) din Regulamentul de organizare și funcționare al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.490/2004, cu modificările ulterioare, precum și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1.016/2004 privind măsurile pentru organizarea și realizarea schimbului de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice, precum și al regulilor referitoare la serviciile societății informaționale între România și statele membre ale Uniunii Europene, precum și Comisia Europeană, cu modificările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 7 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările ulterioare, și ale art. 11 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 9/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, cu modificările ulterioare,

viceprim-ministrul, ministrul administrației și internelor, și ministrul culturii, cultelor și patrimoniului național emit prezentul ordin.

ART. 1

Se aprobă Dispozițiile generale de apărare împotriva incendiilor la obiective de cult, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

ART. 2

Prezentul ordin intră în vigoare în termen de 30 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

*

Prezentul ordin a fost adoptat conform procedurii de notificare prevăzute de Directiva 98/34/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 iunie 1998 de stabilire a unei proceduri pentru furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 204 din 21 iulie 1998, astfel cum a fost modificată de Directiva 98/48/CE a Parlamentului European și a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) nr. L 217 din 5 august 1998, și de litera F din anexa la Directiva Consiliului 2006/96/CE din 20 noiembrie 2006 de adaptare a anumitor directive din domeniul liberei circulații a mărfurilor, având în vedere aderarea Bulgariei și a României, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) nr. L 363 din 20 decembrie 2006.

Viceprim-ministru, ministrul administrației și internelor,
Dan Nica

Ministrul culturii, cultelor și patrimoniului național,
Theodor Paleologu

ANEXA 1

DISPOZIȚII GENERALE de apărare împotriva incendiilor la obiective de cult

CAPITOLUL I

Scop și domeniu de aplicare

ART. 1

Dispozițiile generale de apărare împotriva incendiilor la obiective de cult, denumite în continuare dispoziții generale, au ca scop prevenirea și reducerea riscurilor de producere a incendiilor, asigurarea condițiilor pentru limitarea propagării și dezvoltării acestora prin măsuri tehnice și organizatorice, protecția utilizatorilor, a forțelor care acționează la intervenție și a mediului împotriva efectelor incendiilor.

ART. 2

(1) Dispozițiile generale se aplică tuturor obiectivelor din cadrul cultelor religioase recunoscute în România, indiferent de activitatea desfășurată, destinația sau amplasarea construcțiilor aparținând acestora sau aflate în folosință, ansamblurilor mănăstirești, centrelor ecumenice, lăcașurilor de cult de toate tipurile, indiferent de locul unde funcționează, spațiilor de cazare pentru personalul propriu sau persoane din exterior, căminelor de îngrijire și cazare a persoanelor, muzeelor și colecțiilor având caracter religios, depozitelor de obiecte de valoare sau de carte rară, unităților de învățământ de toate nivelurile organizate, atelierelor de producție de toate tipurile sau în care se desfășoară activități de creație, posturilor de radio și televiziune, fondului forestier și agricol, anexelor gospodărești sau spațiilor de garare a autovehiculelor, precum și celorlalte tipuri de activități sau construcții specifice.

(2) Prezentele dispoziții completează cu prevederi specifice Normele generale de apărare împotriva incendiilor, aprobate prin Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 163/2007, și reglementările tehnice din domeniul apărării împotriva incendiilor aplicabile exploatarea construcțiilor și instalațiilor în toate spațiile obiectivelor de cult.

ART. 3

(1) Prezentele dispoziții generale sunt aplicabile și obiectivelor de cult care funcționează în cadrul unităților structurilor din sistemul de apărare, ordine publică și siguranță națională, din sistemul penitenciar, din unități sanitare ori din cadrul altor categorii de obiective.

(2) La obiectivele de cult aparținând cultelor religioase recunoscute în România, care își desfășoară activitatea în străinătate, prezentele dispoziții au caracter de recomandare.

CAPITOLUL II

Organizarea și desfășurarea activității de apărare împotriva incendiilor

ART. 4

(1) Șefii cultelor religioase recunoscute conform legii asigură, prin structurile de organizare centrală din subordine, îndeplinirea următoarelor obligații:

a) urmăresc, cu prilejul activităților de control care se desfășoară la obiectivele de cult din teritoriu, păstrarea în siguranță a bunurilor imobile și mobile care constituie patrimoniul cultului, inclusiv din punctul de vedere al apărării împotriva incendiilor, precum și protecția utilizatorilor, potrivit prezentelor dispoziții generale;

b) asigură condiții pentru difuzarea prezentelor dispoziții generale către toate obiectivele de cult din teritoriu;

c) asigură participarea personalului cu atribuții în domeniul apărării împotriva incendiilor la instruirii de specialitate sau la programe de pregătire ce se organizează la nivelul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, al altor instituții de specialitate ori în centre de formare autorizate, potrivit legii;

d) asigură resursele financiare necesare activităților de apărare împotriva incendiilor, inclusiv pentru soluționarea neregulilor constatate la obiectivele de cult, de către personalul propriu desemnat ori de către inspectorii de prevenire din cadrul inspectoratelor pentru situații de urgență județene și al municipiului București;

e) analizează, anual sau ori de câte ori situația o impune, eficiența activităților de apărare împotriva incendiilor la obiectivele de cult și incendiile produse, stabilind măsuri concrete pentru îmbunătățirea în perspectivă a acestei activități.

(2) Îndeplinirea obligațiilor stabilite prin lege în domeniul apărării împotriva incendiilor, precum și a celor prevăzute la alin. (1) se asigură prin personalul de specialitate numit la nivelul structurilor de organizare centrală și locală ale cultului pe care îl reprezintă.

ART. 5

Persoanele cu atribuții de conducere de la nivelul structurilor de organizare locale ori regionale ale cultelor religioase recunoscute, conform legii, conducătorii de eparhii, ceilalți ierarhi, precum și asimilații au următoarele obligații principale:

a) desemnează personalul cu atribuții de organizare, îndrumare și control pentru păstrarea în siguranță a bunurilor imobile și mobile, inclusiv din punctul de vedere al apărării împotriva incendiilor, precum și protecția utilizatorilor, prin urmărirea respectării prezentelor dispoziții generale;

b) desemnează și comunică structurilor de organizare centrală ale cultului persoanele din cadrul obiectivelor de cult ce funcționează în zona de competență propuse să participe la instruirile de specialitate sau la programele de pregătire ori de formare profesională ce se organizează la nivelul Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, al altor instituții de specialitate ori în centre de formare autorizate, potrivit legii;

c) asigură condiții pentru soluționarea neregulilor din punctul de vedere al apărării împotriva incendiilor constatate la obiectivele de cult, de către personalul propriu desemnat ori de către inspectorii de prevenire din cadrul inspectoratelor pentru situații de urgență județene și al municipiului București;

d) furnizează, ierarhic, către structurile de organizare centrală ale cultului, datele și informațiile necesare în vederea analizării anuale a activității de apărare împotriva incendiilor la obiectivele de cult și privind incendiile produse în obiectivele de cult din competență.

ART. 6

Personalul clerical și cel asimilat al cultelor recunoscute, care are atribuții de conducere la nivelul obiectivelor de cult, denumit în continuare persoană cu atribuții de conducere, are următoarele obligații principale:

a) stabilește, prin dispoziții scrise, responsabilitățile privind apărarea împotriva incendiilor în entitatea pe care o reprezintă;

b) actualizează dispozițiile prevăzute la lit. a) ori de câte ori este cazul și le aduce la cunoștința întregului personal, utilizatorilor, precum și altor persoane îndreptățit interesate, în părțile ce îi privesc;

c) asigură, potrivit prezentelor dispoziții generale, întocmirea instrucțiunilor de apărare împotriva incendiilor proprii obiectivului de cult și stabilește atribuțiile ce revin întregului personal pe locurile de muncă, care desfășoară activități permanente, ocazionale sau cu caracter sezonier;

d) desemnează o persoană cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, la nivelul obiectivului de cult;

e) permite desfășurarea activităților de muzeografie în cadrul obiectivului de cult numai de către personalul care deține competența necesară, obținută în urma absolvirii unui program de formare profesională în ocupații definite pe baza standardelor ocupaționale din acest domeniu;

f) stabilește planurile cuprinzând ordinea și prioritățile care trebuie avute în vedere la salvarea bunurilor/exponatelor de valoare din lăcașurile de cult, muzee, depozite, biblioteci, arhive, ateliere de restaurare-conservare, precum și altele similare, în situația producerii unor incendii; planurile au caracter confidențial, după caz, și se aduc la cunoștință exclusiv persoanelor cu atribuții privind punerea acestora în practică în caz de incendiu;

g) permite, în condițiile legii, executarea controalelor de prevenire la nivelul obiectivelor de cult, de către inspectorii de prevenire din cadrul inspectoratelor pentru situații de urgență județene și al municipiului București, prezintă documentele necesare și furnizează informațiile de interes solicitate;

h) aduce la cunoștința populației, cu prilejul manifestărilor religioase ce presupun mare afluență de participanți, regulile și măsurile ce trebuie respectate în domeniul apărării împotriva incendiilor, specifice comunității locale.

ART. 7

Persoanele care își desfășoară activitatea în cadrul obiectivelor de cult au următoarele obligații principale:

a) să participe la activitățile de pregătire teoretică și practică în domeniul apărării împotriva incendiilor, organizate la nivelul obiectivului de cult;

b) să cunoască și să respecte regulile și măsurile de apărare împotriva incendiilor specifice tuturor activităților pe care le desfășoară în obiectivul de cult, care le-au fost aduse la cunoștință sub orice formă de către cei în drept;

c) să aducă la cunoștința persoanei cu atribuții de conducere orice defecțiune tehnică ori altă situație care poate constitui pericol de incendiu;

d) să acționeze, în cazul producerii unui incendiu, potrivit procedurilor stabilite la locul de desfășurare a activității, pentru salvarea persoanelor și bunurilor și stingerea operativă a acestuia.

ART. 8

La solicitarea persoanelor menționate la art. 4, 5 și 6, autoritățile administrației publice locale sprijină asigurarea soluționării unor probleme prilejuite de organizarea manifestărilor religioase care presupun mare afluență de persoane, cum ar fi amenajarea locurilor de parcare, măsurile de pază, puncte de prim ajutor, distribuirea apei potabile, dirijarea circulației ori alte necesități justificate, pentru desfășurarea acestora în condiții de siguranță.

ART. 9

(1) Dispozițiile scrise menționate la art. 6 lit. a), cuprinzând responsabilitățile și modul de organizare pentru apărarea împotriva incendiilor, se întocmesc la:

a) obiectivele de cult în cadrul cărora își desfășoară activitatea permanent, 24 de ore pe zi, un număr de 5 sau mai mult de 5 persoane, în afara persoanei cu atribuții de conducere;

b) obiectivele de cult înscrise în Lista patrimoniului mondial ori care sunt încadrate în categoria monumentelor istorice din grupa A - monumente istorice de valoare națională și universală sau din grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local, indiferent de numărul de persoane care își desfășoară activitatea și programul stabilit.

(2) Prin dispozițiile scrise se stabilesc următoarele:

a) responsabilitățile personalului pe linia apărării împotriva incendiilor, ceea ce presupune organizarea controlului intern de prevenire a incendiilor, realizarea practică a sistemului operativ, permanent, de observare, alarmare, anunțare a incendiului de către personalul propriu și serviciile profesionale sau voluntare pentru situații de urgență, de intervenție, precum și de alertare a forțelor ce intervin în cazul producerii unui asemenea eveniment;

b) reglementarea executării lucrărilor cu foc deschis și a fumatului;

c) stabilirea locurilor/spațiilor cu pericol de incendiu din cadrul obiectivului;

d) organizarea instruirii personalului, inclusiv având în vedere categoria specifică de vizitatori și de persoane din afara obiectivului, când acestea stau în obiectiv mai mult de 24 de ore;

e) înștiințarea vizitatorilor care stau mai puțin de 24 de ore în obiectiv asupra unor reguli specifice privind comportamentul preventiv în caz de incendiu.

(3) La unitățile de cult care nu se încadrează în prevederile alin. (1), documentele de apărare împotriva incendiilor se întocmesc de către persoana cu atribuții de conducere și se referă la:

a) stabilirea modului de organizare propriu și a responsabilităților personalului pe linia apărării împotriva incendiilor privind modalitățile de observare, alarmare, anunțare a producerii incendiului de către personalul propriu și serviciile profesionale sau voluntare pentru situații de urgență, de intervenție, precum și de alertare a forțelor ce intervin în cazul producerii unui asemenea eveniment, stabilirea

modului de evacuare a persoanelor adecvat categoriilor de utilizatori, precum personal propriu, persoane din afara unității ori care nu se pot evacua singure, salvarea bunurilor și a valorilor în ordinea importanței și adăpostirea acestora la locuri sigure;

b) instruirea privind executarea lucrărilor cu foc deschis și a fumatului;

c) organizarea instruirii personalului, inclusiv pentru categoria specifică de vizitatori și persoane din afara obiectivului, când acestea stau în obiectiv mai mult de 24 de ore;

d) prezentarea, pentru vizitatorii care stau în obiectiv mai puțin de 24 de ore, a unor reguli specifice obiectivului care să vizeze comportamentul preventiv.

ART. 10

(1) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor proprii obiectivului de cult reprezintă setul de reguli și măsuri pe segmentul apărării împotriva incendiilor care definesc concret ansamblul tuturor activităților ce se desfășoară în entitate.

(2) Instrucțiunile de apărare împotriva incendiilor se elaborează în situația în care la nivelul obiectivului de cult se desfășoară și o altă activitate din categoria celor enumerate la art. 2 alin. (1), în afară de cea specifică desfășurată în lăcașul de cult.

(3) Instrucțiunile se întocmesc explicit, utilizând un limbaj adecvat persoanelor care trebuie să le cunoască și să le aplice, și se referă strict la domeniul/domeniile de activitate, tipul/tipurile de construcții utilizate ori deținute sub orice formă, categoriile de utilizatori și alte condiții specifice, conținând referiri inclusiv la amplasarea obiectivelor, sursele de apă naturale, valorile păstrate în construcții, precum și concluziile din evenimente produse anterior în cadrul acestor categorii de clădiri.

(4) La întocmirea instrucțiunilor se au în vedere următoarele cerințe minimale:

a) includerea regulilor de prevenire a incendiilor și enumerarea mijloacelor de apărare împotriva incendiilor din dotarea sau echiparea construcțiilor;

b) stipularea modalităților practice în vederea evacuării utilizatorilor;

c) prevederea modalităților de salvare a obiectelor de valoare, în ordinea valorii și importanței lor, și asigurarea adăpostirii și pazei acestora, cu mențiunea necesității păstrării confidențialității datelor;

d) cuprinderea modalităților de intervenție adecvate pentru stingerea incendiului, în vederea reducerii pierderilor, necesare personalului de intervenție propriu și extern din unitatea de cult;

e) colaborarea cu serviciile profesionale și voluntare pentru situații de urgență, precum și cu personalul din structurile teritoriale cu atribuții în domeniul culturii, cultelor și patrimoniului cultural național privind intervenția în cazul producerii de incendii.

ART. 11

Persoana sau persoanele cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, desemnată(e) potrivit art. 4 alin. (2) și art. 6 lit. d), are(au) următoarele sarcini principale:

a) organizează, controlează și îndrumă activitatea de apărare împotriva incendiilor;

b) elaborează procedurile menționate la art. 7 lit. d) conform cărora personalul trebuie să acționeze în cazul producerii unui incendiu la locul de desfășurare a activității, în vederea salvării persoanelor și bunurilor și a stingerii operative a acestuia;

c) comunică operativ persoanei cu atribuții de conducere orice situație de pericol potențial de incendiu care se manifestă la nivelul obiectivului de cult;

d) urmărește/urmăresc permanent stadiul de realizare a măsurilor de apărare împotriva incendiilor stabilite în baza controalelor întreprinse de către autoritățile abilitate, potrivit legii;

e) asigură întocmirea planurilor de protecție împotriva incendiilor, respectiv pentru evacuarea persoanelor și a bunurilor, de depozitare și de intervenție și verifică periodic nivelul de cunoaștere a acestor planuri de către personalul care își desfășoară activitatea în cadrul obiectivului de cult;

f) stabilește/stabilesc necesarul de mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor și propune/propun persoanei cu atribuții de conducere alocarea de resurse financiare atât în vederea procurării acestor mijloace, cât și pentru menținerea funcționalității celor existente;

g) asigură instruirea periodică a personalului propriu și sprijină instruirea, în părțile ce le privesc, a persoanelor din categoria specifică a vizitatorilor și a persoanelor din afara unității privind cunoașterea și respectarea instrucțiunilor, regulilor și măsurilor de apărare împotriva incendiilor specifice exploatării

obiectivelor de cult, inclusiv în ceea ce privește manifestările ce prilejuiesc mari afluențe de persoane, precum și marile sărbători religioase;

h) colaborează permanent cu structurile teritoriale cu atribuții în domeniul culturii, cultelor și patrimoniului cultural național, precum și cu serviciile pentru situații de urgență, pentru organizarea cu regularitate de exerciții de evacuare, salvare și stingere a incendiilor corelat particularităților obiectivului;

i) urmărește/urmăresc, cu prilejul instruirilor, aplicațiilor, exercițiilor, precum și al stingerii incendiilor, modul de intervenție, respectarea ordinii și priorităților la salvarea bunurilor/ exponatelor de valoare din lăcașurile de cult, muzee, depozite, biblioteci, arhive, ateliere de restaurare-conservare, precum și altele similare, stabilite de persoanele cu atribuții de conducere.

ART. 12

În cazul producerii unui incendiu, personalul care își desfășoară activitatea în cadrul obiectivelor de cult acționează de urgență pentru:

a) evacuarea tuturor utilizatorilor clădirii, precum și a bunurilor importante adăpostite, în ordinea stabilită conform art. 10 alin. (4) lit. c);

b) anunțarea incendiului la numărul de apel unic 112;

c) stingerea incendiului cu mijloacele de primă intervenție.

CAPITOLUL III

Reguli și măsuri specifice de prevenire a incendiilor la exploatarea construcțiilor și spațiilor aferente obiectivelor de cult

SECȚIUNEA 1

Categorii de construcții, spații și amenajări

ART. 13

Într-un obiectiv de cult, ansamblu mănăstiresc, centru ecumenic ori altul similar pot exista următoarele categorii de construcții, spații și amenajări cu pericole ori riscuri potențiale de incendiu și pot fi administrate următoarele categorii de terenuri:

a) lăcașuri de cult;

b) colecții muzeale având caracter religios și ateliere de restaurare a obiectelor muzeale;

c) biblioteci, săli de lectură, depozite de valori și carte rară/veche și arhive;

d) spații de cazare pentru personalul propriu, inclusiv din unitățile de învățământ care funcționează în cadrul obiectivelor de cult;

e) spații de cazare pentru persoane din exterior;

f) spații destinate îngrijirii și cazării persoanelor vârstnice;

g) spații destinate îngrijirii sănătății;

h) spații destinate preparării și servirii mesei;

i) spații în care se desfășoară activități de învățământ;

j) ateliere de producție de diverse tipuri sau în care se desfășoară activități de creație, de pictură și tipărituri;

k) spații destinate procesului de panificație;

l) spații pentru fabricarea lumânărilor;

m) spații comerciale;

n) posturi și studiouri de radio și televiziune;

o) centrale termice;

p) spații de garare a autovehiculelor;

q) depozite de combustibili lichizi ori solizi;

r) fond forestier, pomicol, viticol, apicol, agricol și anexe gospodărești;

s) adăposturi de animale și depozite de furaje;

t) clădiri/spații cu destinații administrative;

u) depozite și magazii;

v) amenajări temporare.

SECȚIUNEA a 2-a

Obiective în care se desfășoară activități ce presupun prezența publicului

ART. 14

La utilizarea lăcașurilor de cult se asigură respectarea următoarelor măsuri:

a) menținerea ușilor de pe căile de acces și evacuare în poziție deschis, în mod obligatoriu, pe timpul slujbelor religioase cu public numeros; în condițiile unui număr foarte mare de participanți se recomandă organizarea slujbelor religioase în aer liber;

b) parcare autoturismelor persoanelor care participă la slujbele religioase cu public numeros, a atelajelor, autocarelor și microbuzelor se face astfel încât să nu se blocheze căile de acces pentru autospecialele de intervenție ale serviciilor pentru situații de urgență la un eventual incendiu;

c) asigurarea supravegherii sobelor și a celorlalte mijloace de încălzire cu/fără acumulare de căldură, din construcții, pe tot timpul funcționării și întreruperea alimentării acestora înainte de începerea slujbelor religioase;

d) amplasarea mijloacelor de încălzire la distanțe de siguranță față de elementele de construcție, decorurile sau mobilierul combustibile;

e) asigurarea întreținerii corespunzătoare și verificării periodice a instalațiilor electrice, a sistemelor de încălzire utilizate, a aparatelor de preparat și încălzit hrană și a coșurilor de fum, precum și remedierea tuturor defecțiunilor constatate la acestea, de către personal autorizat;

f) amenajarea de locuri speciale pentru depunerea lumânărilor aprinse, realizate din materiale incombustibile, respectiv având clasă de reacție la foc minim A2, precum beton, cărămidă, metal ori altele similare, în exteriorul lăcașului de cult și la distanțe de siguranță față de construcții, parcări, vegetație, arbori și materiale combustibile; lumânările aprinse se introduc în tăvi metalice umplute cu nisip sau cu apă, iar arderea acestora se supraveghează permanent;

g) evacuarea pe timpul desfășurării slujbelor religioase cu public numeros din interiorul lăcașului de cult a covoarelor, mochetelor, scaunelor și băncilor nefixate de pardoseală și care pot îngreuna evacuarea persoanelor în caz de incendiu, cu excepția celor care constituie obiecte de cult sau care se utilizează potrivit tradiției ori ritualurilor religioase;

h) amenajarea de arhive în lăcașurile de cult se face cu asigurarea măsurilor de protecție corespunzătoare în vederea limitării propagării incendiilor;

i) interzicerea amenajării de arhive, precum și depozitarea materialelor, registrelor, cărților, albumelor, lumânărilor, icoanelor, coroanelor, jerbelor în poduri, turnuri, balcoane, subsoluri, spații comerciale ori pe circulațiile interioare și scările din lăcașurile de cult;

j) persoanele care exercită funcția de preot sau orice altă funcție care presupune exercitarea atribuțiilor de preot recomandă participanților la activitățile de cult specifice sau la slujbele religioase măsuri principale pentru apărarea vieții și bunurilor împotriva incendiilor;

k) la efectuarea de amenajări temporare ce se utilizează la desfășurarea manifestărilor religioase cu public numeros se are în vedere neafectarea posibilităților de evacuare a persoanelor și amplasarea acestora la distanțe de siguranță de construcții;

l) la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat;

m) la terminarea activităților de cult specifice sau a slujbelor religioase, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere a incendiilor și de protecție contra efracției.

ART. 15

În sălile de expunere a colecțiilor muzeale având caracter religios, în atelierele de restaurare a obiectelor muzeale, precum și la activitățile de muzeografie se asigură respectarea următoarelor măsuri:

- a) instalațiile electrice pentru iluminatul obiectelor expuse în vitrine, pe panouri ori pe postamente se realizează și se mențin în exploatare conform prevederilor normativelor tehnice de specialitate și proiectului de execuție;
- b) standurile cu exponate se amplasează și se realizează în așa fel încât căile de evacuare și de circulație destinate publicului să fie permanent libere;
- c) se evită gruparea de obiecte foarte valoroase într-o singură încăpere sau zonă a construcției, cu excepția situațiilor în care se asigură supravegherea permanentă cu personal sau protejarea spațiilor respective cu sisteme automate de detectare, semnalizare ori de stingere a incendiului;
- d) circuitul vizitatorilor se marchează obligatoriu cu indicatoare corespunzătoare de tipul săgeților, începând cu ușa de intrare în sălile de expunere până la ieșirea din acestea, iar circulația vizitatorilor se face într-un singur sens, sub supravegherea personalului de specialitate instruit în acest scop;
- e) se întocmesc și se afișează planurile de evacuare a vizitatorilor;
- f) exponatele se evacuează, în caz de incendiu, potrivit planurilor stabilite la art. 6 lit. f), în ordinea valorii și importanței acestora, cu precizarea locurilor de depozitare, a personalului destinat pazei, supravegherii, manipulării, transportării, precum și a mijloacelor tehnice necesare; pentru obiectele voluminoase ce nu se pot evacua se prevăd prelate care, în caz de incendiu, se umezesc cu apă înainte de așezarea lor pe obiectele ce urmează a fi protejate de acțiunea focului;
- g) se interzice accesul publicului pentru vizitarea sălilor de expunere pe durata efectuării lucrărilor de reamenajare a acestora;
- h) gestionarea, supravegherea, conservarea, restaurarea, punerea în valoare a exponatelor, precum și activitățile de muzeografie se realizează de către personalul care deține aceste competențe, obținute în urma absolvirii unui program de formare profesională în ocupațiile definite pe baza standardelor ocupaționale din acest domeniu; pot presta aceste categorii de activități și persoanele din statele membre ale Uniunii Europene sau din cele membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (EFTA) - părți ale înțelegerii privind Zona Economică Europeană, care au obținut recunoașterea calificării pentru exercitarea ocupațiilor respective;
- i) se interzice utilizarea pentru încălzire a sobelor metalice sau a altor sisteme de încălzire cu flacără, fără acumulare de căldură, neomologate sau care prezintă suprafețe incandescente;
- j) instalarea stelajelor și a vitrinelor pe care sunt expuse țesături, tapiserii, costume, cusături și alte materiale textile, precum și amplasarea exponatelor din materiale combustibile se face la distanță de cel puțin 1,00 m față de elementele instalațiilor de încălzire centrală și sobele cu acumulare de căldură;
- k) cărțile, documentele prevăzute cu sigilii de ceară, cele scrise pe diverse pergamente, veșmintele, precum și alte obiecte similare se expun în vitrine având sisteme de iluminat electric din exterior, vitrinele fiind amplasate la distanțe de siguranță stabilite conform normelor de conservare față de sursele de căldură din vecinătate;
- l) se interzice efectuarea lucrărilor de reproducere a textelor, facsimilelor, sigiliilor în sălile de expunere ale muzeului, aceste lucrări fiind permise numai în încăperi separate, amenajate adecvat cerințelor reglementărilor tehnice specifice, prevăzute cu instalații electrice corespunzătoare și dotate cu mobilierul necesar, de tipul meselor îmbrăcate cu tablă și al dulapurilor metalice pentru păstrarea substanțelor inflamabile sau toxice;
- m) la efectuarea operațiilor de curățare a pardoselilor din materiale combustibile, a dușumelei, parchetului și a altora similare cu lichide inflamabile și/sau ceară se întrerupe focul în sobe și se aerisesc încăperile, până la evacuarea totală a gazelor și uscarea pardoselii;
- n) se interzice curățarea costumelor, stofelor, pielăriei cu substanțe inflamabile, în interiorul sălilor de expunere;
- o) în interiorul atelierelor de restaurare se păstrează numai obiectele care sunt în faza de restaurare efectivă, evitând aglomerarea cu materiale care nu sunt strict necesare; vopselele și soluțiile inflamabile se păstrează în cantități cât mai mici, care să nu depășească necesarul pentru o zi de lucru;
- p) în spațiul atelierelor de restaurare se menține permanent o curățenie desăvârșită, înlăturându-se cu ritmicitate toate deșeurile și scamele care pot iniția incendii, iar fiarele de călcat se țin pe suporturi din

materiale având clasă de reacție la foc minim A2, atât în timpul folosirii, cât și după scoaterea acestora din priză;

q) curățarea obiectelor-exponat din materiale textile cu substanțe inflamabile precum neofalină, benzină ori altele similare este admisă doar în încăperi în care nu există surse de foc deschis, asigurându-se aerisirea completă a încăperilor, iar lichidele folosite se introduc numai în cantitățile necesare pentru o zi de lucru;

r) cârpele îmbibate cu uleiuri, vopsele, lacuri, diluanți sau cu alte substanțe inflamabile, folosite la curățarea obiectelor-exponat, a pensulelor ori a altor instrumente de lucru, se strâng în cutii metalice închise care se evacuează la locuri sigure după terminarea zilei de lucru;

s) substanțele inflamabile sau toxice destinate activităților de conservare și restaurare se păstrează/depozitează în încăperi separate față de atelierul de restaurare, cu respectarea cerințelor impuse prin fișele tehnice ale produselor respective;

t) la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat, cum ar fi deșeuri din hârtie, carton, textile, lemn și alte materiale combustibile;

u) la terminarea programului de lucru, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere a incendiilor și de protecție contra efracției.

ART. 16

La biblioteci, săli de lectură, depozite de valori și carte rară/veche și arhive se asigură respectarea următoarelor măsuri:

a) cărțile, cataloagele, manuscrisele, fișele, precum și documentele aflate pe suport electronic se depozitează în rafturi sau, după caz, în stive confecționate din materiale având clasă de reacție la foc minim A2 sau din lemn ignifugat ori protejat prin metode similare, în încăperi cu parametrii de mediu și nivel de performanță adecvate, astfel încât să fie ferite de foc;

b) între rafturile sau stivele de depozitare se asigură spații libere suficiente pentru accesul și evacuarea operativă în caz de necesitate;

c) în situația deținerii unor exemplare și/sau colecții cu valoare deosebită, unicate, cărți rare, cărți de patrimoniu, monede, bancnote, precum și a altor valori, se asigură măsuri speciale de protecție, potrivit reglementărilor tehnice, iar în caz de incendiu se are în vedere salvarea lor cu prioritate;

d) pentru protecția bunurilor de valoare, bibliotecile, depozitele de valori și carte rară/veche și arhivele se echipează cu sistemele, instalațiile și mijloacele tehnice corespunzătoare de apărare împotriva incendiilor, potrivit prezentelor dispoziții generale și reglementărilor tehnice, care se mențin în stare de funcționare pe toată durata exploatării construcțiilor;

e) sistemul de încălzire este de tip central, instalația electrică îngropată, iar corpurile de iluminat și tablourile electrice etanșe;

f) încăperile folosite în scopul păstrării și depozitării valorilor și cărților rare/vechi se separă față de restul construcției prin pereți rezistenți la foc REI 180 și planșee rezistente la foc REI 120, iar protecția golurilor se realizează cu uși rezistente la foc prevăzute cu dispozitive de închidere automată sau de autoînchidere, tip EI-120-C, care se mențin în stare permanentă de funcționare;

g) în situația în care încăperile folosite în scopul păstrării și depozitării valorilor și cărților rare/vechi sunt amplasate în construcții încadrate în categoria monumentelor istorice, prevederile menționate la lit.

f) au caracter de recomandare, urmând a fi luate, de la caz la caz, numai măsuri alternative de îmbunătățire a securității la incendiu posibil de realizat, fără afectarea caracterului monumentului;

h) se interzice depozitarea valorilor, a obiectelor muzeale și a documentelor în clădiri și în încăperi situate în apropierea atelierelor de prelucrare a materialelor combustibile, a locurilor unde se lucrează cu foc deschis sau a depozitelor cu substanțe combustibile lichide;

i) pentru sistemele de încălzire și iluminat electric se asigură respectarea măsurilor prevăzute la art. 15, acordându-se atenție deosebită menținerii temperaturii în raport cu indicii de conservare specifici obiectelor muzeale;

j) prin amplasarea rafturilor în biblioteci, depozite de valori și arhive se asigură culoarele de acces, circulație și intervenție necesare, care în permanență trebuie să fie libere, interzicându-se cu desăvârșire aglomerarea obiectelor și a documentelor în rafturi sau aglomerarea de rafturi în depozite;

k) în interiorul depozitelor de valori sunt interzise cu desăvârșire fumatul și folosirea focului deschis, a lumânărilor, a lămpilor cu petrol sau gaz, a candelor și a altor dispozitive similare, precum și păstrarea lichidelor inflamabile;

l) la depozitele de valori se asigură cel puțin două căi de acces spre exterior, pentru evacuarea în siguranță a persoanelor și a materialelor adăpostite, iar în cazul păstrării fondului și colecțiilor de carte se utilizează rafturi confecționate din materiale având clasă de reacție la foc minim A2 sau din lemn ignifugat ori protejat prin metode similare, cu spații suficiente de acces atât între rafturi, cât și între rafturi și pereți;

m) în subsoluri, poduri, precum și în încăperi situate mai sus de nivelul parterului nu este admisă amplasarea depozitelor de valori, decât dacă sunt prevăzute astfel de spații prin proiect, cu amenajarea corespunzătoare;

n) se interzice accesul persoanelor neautorizate;

o) în sălile de lectură se interzic fumatul, utilizarea mijloacelor de iluminat cu flacără și a focului deschis, iar accesul persoanelor se limitează numeric, pentru evitarea supraaglomerării; elementele de mobilier aferente, precum mese și scaune, se amplasează menținând funcționale căile de circulație interioare, pentru a nu fi afectată evacuarea persoanelor în caz de incendiu;

p) la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat, cum ar fi deșeuri din hârtie, carton, textile, lemn și alte materiale combustibile;

q) la terminarea programului de lucru, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere a incendiilor și de protecție contra efracției.

ART. 17

La spațiile de cazare pentru personalul propriu, inclusiv din unitățile de învățământ care funcționează în cadrul obiectivelor de cult sau pentru persoane din exterior, amplasate în construcții tip chilii, în case de oaspeți, în cămine sau în altele similare se asigură respectarea următoarelor măsuri:

a) se menține în permanență practicabilitatea căilor de evacuare a persoanelor și a celor de acces pentru forțele de intervenție;

b) se interzice blocarea căilor de evacuare din construcții sau reducerea gabaritelor acestora prin depozitarea de materiale, elemente de mobilier, obiecte electrocasnice, aranjamente florale, combustibili solizi, recipiente având combustibili lichizi ori altele similare, precum și prin parcarea în mod necorespunzător a mijloacelor de transport și a autoturismelor în imediata vecinătate a ieșirilor spre exterior;

c) se interzic amplasarea pe căile de evacuare a ușilor false, a oglinzilor, a draperiilor și a altor decoruri ori elemente similare care pot deruta persoanele care se evacuează în cazul producerii unui incendiu, precum și amenajarea de boxe pentru depozitarea materialelor, alimentelor, combustibililor ori cu alte destinații sub rampele de scări;

d) în cazul amplasării, pe scările de pe căile de evacuare, a unor traverse ori covoare, acestea se fixează pe fiecare treaptă cu baghete metalice ori cu alte elemente specifice, astfel încât să se excludă posibilitatea de împiedicare a persoanelor pe timpul evacuării, în cazul producerii unui incendiu;

e) în scopul asigurării condițiilor pentru evacuarea persoanelor din asemenea spații, se marchează clar și vizibil și se iluminează, pe întreaga durată a întinericului, căile de evacuare, iar ușile amplasate pe acestea se prevăd cu sensul de deschidere spre exterior și se mențin în permanență descuiate;

f) sunt obligatorii asigurarea alarmării și anunțării, în caz de incendiu, a persoanelor cazate, cu mijloace adecvate tipului de utilizatori și dinainte stabilite și cunoscute de către aceștia, astfel încât să nu se producă panică, precum și menținerea permanentă a funcționalității iluminatului de siguranță;

g) personalul obiectivului este instruit de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor asupra modului distinct, specific, în care se face alarmarea, anunțarea și orientarea persoanelor spre ieșiri, precum și privind coordonarea efectivă a evacuării persoanelor adăpostite, mai ales pentru turiști, vizitatori, persoane care nu se pot evacua singure, copii și bătrâni;

h) se interzic utilizarea, în asemenea spații, a mijloacelor de iluminat cu flacără de tipul lumânărilor, lămpilor cu petrol și a altora similare, cu excepția obiectivelor de cult amplasate în zone neelectrificate, precum și fumatul;

i) aprinderea candelelor și lumânărilor este permisă doar pe durata cât persoanele cazate se află în camere; pe timpul de odihnă se permite utilizarea acestora doar în condițiile amplasării pe suporturi având clasă de reacție la foc minim A2 și aflate la distanțe de siguranță față de elemente care se pot aprinde ușor, precum perdele, draperii, cărți, mobilier, îmbrăcăminte, decoruri interioare din materiale combustibile;

j) în podurile clădirilor în care sunt amenajate spații de cazare nu se permite depozitarea materialelor combustibile și desfășurarea unor activități care pot pune în pericol viața persoanelor cazate, de tipul spălătoriilor, atelierelor, magaziilor, afumătoriilor;

k) se asigură verificarea și curățarea periodică a sobelor și a coșurilor de evacuare a fumului, precum și remedierea operativă a defecțiunilor constatate la verificarea acestora;

l) se interzice utilizarea mijloacelor de încălzire improvizate; în situația utilizării în camere a mijloacelor de încălzit electrice, acestea se amplasează pe suporturi având clasă de reacție la foc minim A2 la distanțe de siguranță față de materialele și mobilierul din materiale combustibile și se mențin racordate la rețea doar pe durata cât se asigură supravegherea, fiind obligatorie scoaterea de sub tensiune înainte de începerea perioadelor de odihnă;

m) personalul propriu și persoanele cazate în spațiile destinate primirii oaspeților din incinta obiectivelor de cult se instruiesc de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor pentru cunoașterea și respectarea regulilor de prevenire a incendiilor la exploatarea mijloacelor de încălzire și a instalațiilor electrice, privind sistemul existent de alarmare în caz de incendiu, evacuarea construcției în caz de incendiu, precum și cu privire la interdicția fumatului și a utilizării focului deschis;

n) în fiecare cameră se pun la dispoziția utilizatorilor informații clare scrise, inclusiv în limbi de circulație internațională, privind posibilitățile de alarmare, alertare, evacuare în caz de incendiu, precum și modul în care trebuie să se acționeze în caz de incendiu, adecvate tuturor categoriilor de utilizatori;

o) planul de evacuare se întocmește și se afișează conform normelor generale de apărare împotriva incendiilor.

ART. 18

Informațiile care se pun la dispoziția persoanelor cazate trebuie să cuprindă cel puțin următoarele reguli privind comportarea în caz de incendiu produs în spațiul de cazare:

a) dacă incendiul este în cameră se procedează la părăsirea imediată a încăperii, acționarea butonului de semnalizare, dacă construcția este echipată cu astfel de sistem, și anunțarea personalului de la recepție sau a celui responsabil cu administrarea acestor spații;

b) pentru evacuarea de la nivelurile superioare ale clădirii se folosesc întotdeauna scările de evacuare menționate în planul de evacuare; nu se folosesc lifturile;

c) dacă incendiul nu este în propria cameră de cazare se procedează la părăsirea încăperii, dacă acest lucru poate fi făcut în siguranță; la părăsirea camerei de cazare se urmărește luarea cheii de la intrare pentru situația în care incendiul blochează calea de evacuare și utilizatorul trebuie să se întoarcă în cameră;

d) pentru a verifica dacă incendiul se manifestă pe coridor, se procedează la verificarea, cu dosul palmei, a temperaturii ușii de corespondență cu acesta; în situația în care ușa este rece, din poziția aplecat spre pardoseală cu umărul sprijinit de ușă se procedează la deschiderea acesteia cu atenție; se are în vedere că închiderea ușii trebuie să se facă imediat ce se constată că dincolo de aceasta sunt flăcări, iar parcurgerea distanței până la scara de evacuare, în situația în care coridorul este inundat cu fum, se

realizează din poziția aplecat sau târâș, având în vedere că zona dinspre pardoseală este mai puțin afectată de fum;

e) în situația în care ușa este fierbinte, aceasta nu se deschide, ci se etanșează cu prosoape sau cearceafuri umede;

f) în cazul în care coridorul sau scările sunt impracticabile din cauza fumului, utilizatorii trebuie să rămână în cameră, cu menținerea închisă a ușii;

g) se procedează la anunțarea incendiului la numărul de apel unic 112.

ART. 19

În cazul spațiilor de cazare care deserveșc grădinișele ori creșele, suplimentar față de prevederile art. 17 se au în vedere și următoarele măsuri:

a) spațiile de acest tip se amplasează exclusiv la parterul clădirilor, cât mai aproape de calea de evacuare;

b) amplasarea paturilor în dormitoare se face astfel încât să fie asigurate culoare de trecere pentru salvarea copiilor și evacuarea în caz de incendiu;

c) se asigură personal instruit și suficient, în raport cu numărul și vârșta copiilor, pentru supravegherea permanentă a dormitoarelor pe timpul cât copiii se odihnesc, atât pe durata zilei, cât și pe cea a nopții, și salvarea ori evacuarea acestora în eventualitatea producerii unui incendiu;

d) personalului de supraveghere i se repartizează nominal, concret și în detaliu responsabilitatea salvării și evacuării copiilor, astfel încât acesta să cunoască în ce sector acționează și care sunt copiii de a căror salvare răspunde;

e) se asigură, prin supravegherea permanentă, educația copiilor și măsuri tehnice, condiții pentru eliminarea completă a posibilității copiilor de a intra în contact direct cu elemente ale instalațiilor electrice, de joc cu focul deschis ori de acces în spații cu pericol de incendiu, precum bucătăriile, centralele termice, podurile, subsolurile, turnurile și alte asemenea locuri;

f) se asigură echiparea cu instalații de încălzire centrală, iar atunci când, din motive justificate, acest lucru nu este posibil, se pot utiliza sobe cu acumulare de căldură, executate cu ușițele de alimentare în exterior.

ART. 20

La spațiile destinate îngrijirii și cazării persoanelor vârstnice și, respectiv, îngrijirii sănătății, suplimentar față de cerințele de la art. 17 se au în vedere și următoarele măsuri:

a) amplasarea încăperilor și a spațiilor destinate îngrijirii și cazării persoanelor, mai ales cele utilizate de persoane care nu se pot deplasa singure, se face de regulă la parterul clădirilor și cât mai aproape de calea de evacuare;

b) se asigură supravegherea periodică sau, după caz, permanentă a persoanelor în funcție de gradul de mobilitate, vârstă și starea de sănătate, astfel încât să se elimine posibilitățile de manifestare a unor cauze potențiale de incendiu ce pot fi determinate de acestea, precum lăsarea la îndemână a unor obiecte ori materiale care facilitează aprinderea focului de tipul chibrituri și brichete, a mijloacelor de încălzire ori a altor aparate electrice;

c) se asigură mijloace tehnice adecvate și facil de manevrat, amplasate în imediata vecinătate a paturilor, precum sonerii, dispozitive optice ori de alt tip, adecvate tuturor categoriilor de persoane cazate, prin care acestea, mai ales cele care nu se pot deplasa singure ori prezintă dizabilități, să poată anunța operativ personalului de supraveghere o situație deosebită constatată;

d) se asigură instruirea personalului de supraveghere asupra modalităților practice de asigurare a evacuării și salvării persoanelor care nu se pot evacua singure și dotarea cu mijloace tehnice specifice adecvate, în cantitățile necesare, precum cărucioare, târgi, pături, cărje, cadre pentru sprijin ori altele similare;

e) în funcție de gradul de mobilitate ori tipul de dizabilitate a persoanelor, este necesar ca modul de distribuire a acestora în saloane ori camere să fie echilibrat, astfel încât să poată permite personalului de supraveghere repartizat pe încăperi salvarea acestora în cel mai scurt timp posibil;

f) pentru spațiile în care se află persoane cu deficiențe de vedere se asigură marcarea direcției și sensului de evacuare prin pictogramă în relief corespunzătoare, amplasată pe perete la o înălțime de circa 120 cm față de pardoseală;

g) în vederea cunoașterii permanente, de către personalul medical sau de supraveghere, a posibilității de deplasare ori evacuare a persoanelor, se stabilește marcarea și montarea de etichete pe ușile camerelor și în dreptul paturilor.

ART. 21

La spațiile destinate îngrijirii și cazării persoanelor vârstnice și, respectiv, îngrijirii sănătății, etichetele prevăzute la art. 20 lit. g) se marchează cu următoarele culori:

- a) roșu: persoane care nu se pot evacua singure;
- b) galben: persoane care necesită sprijin la evacuare;
- c) verde: persoane care se pot evacua singure.

ART. 22

La spațiile destinate preparării și servirii mesei de către personal propriu sau persoane din exterior, inclusiv în regim de asistați social, se asigură următoarele măsuri:

- a) verificarea periodică a mijloacelor de preparat și încălzit hrană și remedierea de îndată a deficiențelor constatate, în așa fel încât să fie excluse scăpări de gaze ori scurgeri de lichide inflamabile;
- b) evitarea pregătirii pe plită a diverselor preparate, dacă acestea pot prezenta pericol de incendiu prin prelingerea grăsimilor pe plită din tăvi sau din vase umplute peste limită ori manipularea necorespunzătoare a acestora;
- c) mijloacele de preparat și încălzit hrană și grătarele pentru fript se prevăd cu hote având site de protecție;
- d) hotele și tubulaturile de ventilare aferente acestora, grătarele pentru fript, cuptoarele pentru copt și cotloanele se curăță și se degresează săptămânal și ori de câte ori este nevoie, interzicându-se cu desăvârșire curățarea acestora prin ardere;
- e) amenajarea sălilor pentru servirea mesei se face cu menținerea spațiilor de siguranță între elementele de mobilier specifice astfel încât să fie asigurate circulațiile interioare, marcarea căilor de evacuare, iar pentru ușile amplasate pe căile de evacuare se asigură sensul de deschidere spre exterior, precum și menținerea descuiată a acestora pe întreaga durată cât sunt prezente persoane în sală;
- f) se interzic amplasarea, pe căile de evacuare, a unor obiecte care pot îngreuna evacuarea în caz de incendiu, precum aranjamente florale, draperii, cuiere, oglinzi ori alte elemente de mobilier, precum și existența unor praguri și a unor covoare ori mochete nefixate pe pardoseală;
- g) la terminarea programului de lucru se asigură, de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, controlul vizual al spațiilor, pentru a fi eliminate cauzele potențiale de incendiu ce pot fi datorate activităților care s-au desfășurat;
- h) la terminarea programului de lucru în aceste categorii de spații se asigură obligatoriu întreruperea alimentării cu energie electrică și gaze, oprirea mașinilor, utilajelor, aparatelor, dispozitivelor, verificarea închiderii tuturor robinetelor de gaz de pe conducte și recipiente, evacuarea deșeurilor rezultate în urma desfășurării activității și efectuarea curățeniei la locul de muncă, stingerea luminilor, încuierea și predarea cheilor la locurile stabilite de persoanele cu atribuții de conducere;
- i) se afișează instrucțiuni specifice privind modul de operare și manevrare a sistemelor, instalațiilor și utilajelor menționate la lit. h), a echipamentelor de preparare a hranei și a instalațiilor și mijloacelor specifice de stingere a incendiilor, îndeosebi a celor datorate uleiurilor și grăsimilor.

ART. 23

La exploatarea spațiilor în care se desfășoară activități de învățământ de toate gradele, în institute de învățământ superior, academii, seminare teologice, precum și în altele similare se asigură următoarele măsuri:

- a) în sălile de clasă sau de cursuri nu se admite accesul unui număr mai mare de persoane decât cel stabilit;
- b) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis în astfel de spații, precum și iluminarea cu flacără deschisă ori prin intermediul lumânărilor, chibriturilor, faclelor ori al altor mijloace similare;

c) atunci când în procesul de învățământ sunt necesare și se utilizează obiecte specifice de cult care presupun prezența focului deschis sau a substanțelor incandescente, precum lumânări, cădelnițe ori alte obiecte similare, se asigură măsurile de apărare împotriva incendiilor de către cadrele didactice și personalul implicat, prin menținerea acestor obiecte la distanțe de siguranță față de orice element combustibil precum mobilier, covoare, mochete, draperii, perdele, obiecte de îmbrăcăminte, cărți sau alte materiale combustibile;

d) în activitățile de învățământ se acordă atenție deosebită transmiterii către elevi, studenți ori alți participanți la procesul educațional a tuturor regulilor de apărare împotriva incendiilor care trebuie respectate la utilizarea acestor categorii de mijloace și obiecte de cult ce presupun utilizarea focului deschis;

e) în sălile și încăperile în care încălzirea se face cu sobe, alimentarea cu combustibil a acestora se întrerupe înainte de accesul utilizatorilor în interiorul lor;

f) covoarele, mochetele, preșurile utilizate în aceste spații, pe holuri, coridoare, culoare și scări se fixează pe pardoseală, pentru a nu împiedica evacuarea utilizatorilor în caz de incendiu;

g) la amplasarea mobilierului în aceste categorii de săli și încăperi se asigură culoare de circulație corespunzător direcționate, iar în condițiile în care capacitatea sălilor depășește 20 de persoane, scaunele și băncile se fixează de pardoseală;

h) se interzice amplasarea meselor, scaunelor, băncilor, fișetelor sau a altui mobilier în apropierea ușilor de evacuare sau pe circulațiile, holurile, culoarele care constituie căi de evacuare în caz de incendiu;

i) se întocmesc și se afișează, la loc vizibil, planurile de evacuare a persoanelor.

ART. 24

La exploatarea spațiilor în care funcționează grădinițe și creșe, suplimentar față de cerințele prevăzute la art. 19 și 23, se au în vedere și următoarele:

a) se asigură atât măsuri de supraveghere permanentă, cât și condiții tehnice pentru eliminarea posibilității accesului copiilor în alte spații decât cele special destinate procesului de învățământ, precum cele în care se prepară hrana, în depozite, magazii, poduri, subsoluri tehnice, pivnițe ori în alte spații și locuri în care aceștia ar putea provoca incendii;

b) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis de către personalul cu atribuții de educator și cel de supraveghere în astfel de încăperi sau în cele alăturate, precum și iluminarea cu flacără deschisă în poduri, arhive, magazii, alte încăperi, spații și locuri cu risc de incendiu din construcțiile în care acestea sunt amplasate;

c) personalul cu atribuții de educator urmărește ca prin procesul didactic să comunice copiilor regulile elementare privind apărarea împotriva incendiilor și modul de evacuare a sălilor de clasă, a dormitoarelor și a celorlalte spații utilizate, în cazul producerii unui incendiu, și să asigure însușirea acestora de către copii.

SECȚIUNEA a 3-a

Obiective în care se desfășoară activități productive sau de creație

ART. 25

În atelierelor de prelucrare primară și superioară a lemnului se asigură următoarele măsuri:

a) instalațiile electrice de forță și iluminat trebuie să corespundă mediului de lucru în care sunt amplasate, caracterizat de prezența particulelor de praf și, respectiv, a pericolului de explozie, iar verificarea, exploatarea și întreținerea acestora se fac numai de personal autorizat, în condițiile legii;

b) încălzirea atelierelor de prelucrare a lemnului se asigură cu instalații de încălzire centrală, iar atunci când, din motive justificate, acest lucru nu este posibil, la atelierelor cu suprafețe de maximum 300 mp se pot utiliza sobe cu acumulare de căldură, executate cu ușițele de alimentare în exterior;

c) se interzice utilizarea sobelor fără acumulare de căldură, a celor metalice, a radiatoarelor electrice sau a oricăror sisteme de încălzire care prezintă suprafețe incandescente;

d) se interzic așezarea și uscarea materialelor combustibile pe sobe sau pe corpuri de încălzire;

- e) se admite introducerea materialului lemnos în ateliere numai în cantitățile strict necesare desfășurării procesului de producție pentru un schimb de lucru, iar stivuirea acestuia se face ordonat, astfel încât să nu afecteze utilizarea corespunzătoare a căilor de evacuare a persoanelor;
- f) se interzice acumularea deșeurilor în ateliere, mai ales în apropierea elementelor componente ale utilajelor precum motoare electrice de acționare, lagăre calde, conductoare electrice, corpuri de încălzire ori conducte aferente ale acestora;
- g) deșeurile exhaustabile rezultate din procesul de fabricație se evacuează în mod continuu, prin instalațiile de transport pneumatic de exhaustare, iar praful de lemn rezultat din prelucrare se colectează și depozitează separat de celelalte deșeuri;
- h) săptămânal, la terminarea lucrului se face curățenie generală, prin îndepărtarea prafului depus pe utilaje, motoare, aparate, corpuri de încălzire și iluminat, pereți, tavane, precum și alte elemente ale construcțiilor sau instalațiilor, evitându-se antrenarea și răspândirea norilor de praf în incintă;
- i) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis în atelierele de prelucrare a lemnului, iar păstrarea materialelor inflamabile sau explozive utilizate în procesul tehnologic se face numai în cantitățile necesare unui schimb de lucru;
- j) se interzice exploatarea utilajelor în cazul neasigurării funcționării instalațiilor de exhaustare la parametrii proiectați;
- k) se interzice lucrul la mașinile de șlefuit uscat sau la alte utilaje la care se poate produce electricitatea statică fără utilizarea echipamentului individual de protecție adecvat;
- l) pentru evacuarea gazelor din atelierele de prelucrare superioară a lemnului se asigură un sistem de evacuare a aerului viciat și de introducere a aerului proaspăt, independent de ventilarea altor ateliere;
- m) cârpele îmbibate cu uleiuri, vopsele, lacuri, diluanți etc., folosite în procesul de producție, pensulele ori alte instrumente se strâng în cutii metalice închise, care se evacuează la locuri sigure după terminarea zilei de lucru;
- n) colectarea și evacuarea deșeurilor se fac periodic, conform instrucțiunilor de exploatare;
- o) la terminarea programului de lucru, instalația electrică din aceste spații se deconectează de la sursele de alimentare, cu excepția iluminatului de siguranță și a circuitelor care alimentează sistemele și instalațiile de detectare, semnalizare și stingere a incendiilor;
- p) carcasa utilajelor acționate electric trebuie prevăzute cu elemente de legare la pământ pentru scurgerea electricității statice.

ART. 26

La ateliere de confecții, textile, țesătorii se asigură următoarele măsuri:

- a) instalația de iluminat din ateliere se realizează de tip etanș, asigurându-se înlăturarea zilnică a prafului de pe aceasta;
- b) la amplasarea utilajelor specifice în ateliere și a elementelor de mobilier necesare, precum mese de croit, călcat, scaune, trebuie să fie asigurate culoarele de evacuare în caz de incendiu pentru personal;
- c) mașinile de cusut și cele de țesut acționate electric, prizele, ștecherile și fișele de conectare se mențin în stare perfectă de funcționare, nefiind permise niciun fel de improvizații, protejându-se totodată cablurile pentru evitarea deteriorărilor care pot conduce la scurtcircuite și electrocutări;
- d) la terminarea programului de lucru sau când funcționarea mașinilor de cusut ori de țesut este întreruptă pentru o perioadă mai mare de timp, acestea se scot de sub tensiune;
- e) toate deșeurile de materiale utilizate, precum pânză, stofă, lână, catifea, bumbac, vată, zegras etc. rezultate din activitatea productivă se strâng în coșuri sau în cutii și se evacuează din ateliere la sfârșitul programului de lucru, depozitându-se în locurile special amenajate pentru colectarea lor;
- f) operațiile de curățare a produselor din materialele textile cu benzină, neofalină ori alte substanțe inflamabile se fac în aer liber sau în încăperi separate, ferite de orice sursă de foc, cu ventilație normală, naturală sau mecanică, numai la lumina zilei;
- g) pe durata efectuării operațiilor de călcat, fiarele electrice de călcat se așază pe suporturi incombustibile, având clasă de reacție la foc minim A2, iar după folosire acestea se deconectează de la sursa de curent;
- h) se interzice depozitarea materialelor utilizate în apropierea sistemelor de încălzire;

i) pentru utilajele care în timpul funcționării produc electricitate statică, se asigură legarea la instalația de împământare;

j) în situațiile în care în timpul lucrului apar slăbiri de mecanisme, frecări, ruperi și deformări ale pieselor componente, se asigură oprirea de îndată a funcționării utilajelor, până la remedierea deficiențelor;

k) se asigură curățarea tubulaturii de evacuare a scamelor de la mașini, acolo unde este prevăzută asemenea instalație, cel puțin o dată pe lună;

l) se asigură în mod sistematic curățarea atât a războaielor mecanice și manuale, cât și a încăperilor, iar instalația de ventilație se menține în funcționare pe toată durata cât războaiele sunt în lucru;

m) se asigură curățarea instalațiilor electrice montate aparent de scamele și praful rezultate din activitatea productivă, cel puțin o dată pe săptămână.

ART. 27

În atelierele de prelucrări mecanice, inclusiv cele care presupun utilizarea focului deschis ori a sudării, se asigură următoarele măsuri:

a) pardoseala atelierelor de sudură și de tăiere a metalelor se realizează din materiale incombustibile, având clasa de reacție la foc minim A2_{fl};

b) la prelucrarea metalelor la rece prin așchiere, se asigură adoptarea măsurilor astfel încât așchiile încinse să nu cadă în locurile unde se pot găsi materiale combustibile;

c) la controlul periodic al mașinilor și utilajelor sau la terminarea lucrului nu se folosesc, pentru iluminat, mijloace care utilizează flacăra deschisă, pentru aceste operațiuni utilizându-se lămpi portative;

d) se asigură înlăturarea, din imediata vecinătate a mașinilor și a utilajelor care produc scânteii în timpul lucrului, a oricăror materiale combustibile și se protejează corespunzător pardoselile din apropiere, prin placare ori acoperire cu materiale având clasa de reacție la foc minim A2_{fl}, de exemplu prin acoperire cu foi de tablă;

e) se interzice blocarea cu materiale sau cu unelte de lucru a căilor de evacuare, precum și a circulațiilor interioare dintre utilaje, iar la locurile de muncă se permite depozitarea materialelor numai în cantitățile strict necesare pentru o zi de lucru;

f) nu se permite depozitarea de materiale combustibile în încăperile destinate amplasării generatorului de acetilenă.

ART. 28

La sudarea cu flacără oxiacetilenică se asigură următoarele măsuri:

a) generatoarele de acetilenă transportabile se instalează în aer liber, în afara încăperii unde se sudează, ferite de razele soarelui, precum și de orice sursă cu foc deschis;

b) se asigură distanțe minime de siguranță de la generator și recipientul de oxigen până la flacăra de sudură sau la orice sursă de căldură cu peste 500°C de 10 m, iar de la generator la butelia de oxigen de 5 m;

c) utilizarea și supravegherea generatorului de acetilenă se asigură de personalul calificat în acest scop;

d) se opresc utilajele la care se lucrează cu flacără sau care produc scânteii în timpul funcționării, pe durata cât este amplasat generatorul de acetilenă în încăpere;

e) se interzice instalarea generatoarelor de acetilenă transportabile în locuri unde există surse de căldură și foc deschis;

f) atelierele de sudură se dotează cu dispozitive de aprindere, vase cu apă rece curată pentru răcirea becului arzătorului în caz de supraîncălzire, precum și cu suporturi cu cârlig pentru agățarea arzătorului în timpul întreruperii lucrului;

g) se interzice introducerea ori păstrarea în atelierele de sudură și de tăiere a metalelor a recipientelor sau vaselor care conțin substanțe combustibile;

h) înainte de începerea și la terminarea lucrului se controlează arzătoarele aparatelor de sudură, pentru a se elimina orice posibilitate de manifestare a unor scăpări ca urmare a neînchiderii perfecte a robinetelor recipientelor de oxigen;

i) se asigură închiderea robinetelor recipientelor de oxigen și ale generatorului de acetilenă la întreruperi ale lucrului care depășesc 10 minute, iar dacă alimentarea cu oxigen, acetilenă sau alte gaze se face de la conducte, se închid robinetele de la punctele de distribuție;

j) se interzice lăsarea fără supraveghere a generatorului de acetilenă în stare încărcată, iar în situația întreruperii lucrului pe o perioadă mai mare de 8 ore se asigură evacuarea carbidului din generator;

k) la aprinderea arzătorului de sudură sau de tăiere se deschide mai întâi robinetul pentru oxigen și apoi cel de acetilenă, după care se aprinde amestecul acetilenă - oxigen, iar la stingere se oprește mai întâi robinetul de gaze și apoi cel de oxigen;

l) la încărcarea și golirea generatoarelor de acetilenă trebuie respectate obligatoriu instrucțiunile de deservire elaborate de producător și datele caracteristice referitoare la cantitatea și calitatea încărcăturii de carbid, debitul orar și presiunea de regim a gazului, indicate pe placa de timbru;

m) se interzice încărcarea generatoarelor de acetilenă cu praf de carbid cu granulație mică;

n) generatorul de acetilenă se reîncarcă numai după descompunerea completă a carbidului, după îndepărtarea nămolului, spălarea și uscarea coșului de încărcare;

o) se interzice evacuarea nămolului și a resturilor descompuse de carbid în canalizare; nămolul de carbid scos din generatorul de acetilenă se evacuează din încăperea ritmic, în containerele destinate acestui scop și se depozitează într-o groapă amenajată și amplasată în locuri fără pericol de incendiu, la distanțe de siguranță de orice construcții, instalații și amenajări și unde să fie exclusă posibilitatea de a se face foc deschis de către diverse persoane;

p) încărcarea cu carbid și apă trebuie să se realizeze cât mai repede, pentru a se elimina posibilitatea de a se produce scăpări de gaze și pătrunderea aerului în generator;

q) după încărcarea cu carbid a generatorului de acetilenă, înainte de folosire, prima acetilenă produsă în acesta se evacuează în atmosferă;

r) pe durata exploatarea generatoarelor de acetilenă se verifică, periodic, etanșeitățile întregii instalații, utilizându-se în acest scop o emulsie de apă cu săpun;

s) dacă se constată la aparatură o creștere prea rapidă a presiunii, neetanșeități, precum și scăpări de gaze, generatorul se oprește, întrerupându-se mai întâi alimentarea cu acetilenă, după care se evacuează nămolul, respectându-se măsurile de siguranță pentru aceste operații;

t) înainte de repararea generatorului de acetilenă, acesta se spală de trei ori cu apă, după care se usucă și se purjează cu gaze inerte;

u) la utilizarea generatoarelor de acetilenă pe timp de vară se iau măsuri de protecție împotriva încălzirii excesive, iar pe timp de iarnă se iau măsuri de protecție împotriva înghețului, avându-se în vedere că generatoarele de acetilenă înghețate se pot dezgheța numai cu apă caldă sau cu aburi, interzicându-se folosirea altor metode precum spargerea gheții ori folosirea focului;

v) transportul generatoarelor de acetilenă se efectuează numai în stare demontată și neîncărcată, doar după ce, în prealabil, au fost golite și curățate;

w) în cazul când se constată apariția unor șocuri produse la întoarcerea flăcării, se adoptă imediat măsuri privind închiderea robinetelor pentru acetilenă și oxigen, introducerea becului într-un vas cu apă rece curată, purjarea furtunului pentru acetilenă, desfundarea becului cu sârmă din metal moale sau schimbarea acestuia și se controlează dacă nivelul apei din supapa de siguranță este la înălțimea robinetului de control.

ART. 29

La utilizarea recipientelor de oxigen se impune respectarea următoarelor măsuri principale:

a) se admit la utilizare numai recipiente cu oxigen care au capacele sigilate, scoaterea capacului și montarea reductorului de presiune la butelie fiind permise doar în momentul începerii lucrului;

b) se interzice folosirea sau depozitarea acestora în condiții în care se pot produce lovituri, șocuri mecanice ori supraîncălziri;

c) recipientele-butelie încărcate se amplasează la distanță de cel puțin 1 m de corpurile, elementele și conductele de încălzire centrală, iar față de sobe sau alte surse de foc deschis și scânteii, la cel puțin 10 m distanță;

d) se interzice introducerea recipientelor-butelie ce conțin oxigen în încăperi în care se lucrează cu ulei sau grăsimi, acestea fiind servite numai de către persoane cu echipament curat, fără pete de ulei sau de unsoare și cu mâinile curate;

e) pe durata depozitării și transportului acestora, buteliile se asigură cu inele de cauciuc, capace de protecție și se fixează, împotriva căderii, cu brățări speciale;

f) se interzice depozitarea buteliilor sub acțiunea directă a soarelui sau în locuri umede ori cu acțiune corozivă;

g) la lucrările de sudură de scurtă durată efectuate în aer liber, în exteriorul încăperilor, butelia de oxigen se așază în poziție verticală;

h) robinetele aferente buteliilor și reductoarelor de presiune se dezgheață cu cârpe curate, fără urme de ulei sau grăsimi și udate cu apă fierbinte sau cu săculeți de nisip încălzit, fiind interzisă utilizarea surselor de foc;

i) se interzice folosirea recipientelor fără reductoare de presiune ori utilizarea reductoarelor de presiune de la buteliile de gaze combustibile la cele de oxigen și invers;

j) în situația unor întreruperi mai îndelungate ale lucrului, reductoarele de presiune se păstrează sub cheie în locuri uscate, ferite de praf și izolate de substanțe uleioase sau grase.

ART. 30

La depozitarea carbidului utilizat se asigură respectarea următoarelor măsuri principale:

a) depozitarea se realizează în spații ori încăperi separate față de ateliere, special amenajate și destinate acestui scop, iar butoaiile/recipientele metalice în care se păstrează carbidul se mențin închise ermetic, se depozitează în poziție verticală, cu capacul în sus și numai în încăperi uscate, bine ventilate și protejate împotriva pătrunderii umezelii și a apei;

b) elementele de tâmplărie ale încăperilor, precum uși, ferestre, se realizează astfel încât să fie eliminată posibilitatea pătrunderii apei și apariția scânteilor;

c) pardoselile încăperilor sau platformelor amenajate pentru depozitarea butoaielor cu carbid se realizează cu 20 cm mai ridicate decât cota încăperilor vecine și cu 50 cm mai ridicate decât cota terenului;

d) se interzice trecerea conductelor de apă, de canalizare sau de încălzire prin încăperea depozitului de carbid ori prin pereții sau planșeul acestora;

e) se interzice depozitarea carbidului în subsoluri, demisoluri sau în zone inundabile, precum și în clădiri realizate din materiale combustibile;

f) se interzic introducerea sau păstrarea, în încăperile destinate depozitării carbidului, a oricărui fel de lichid combustibil ori incombustibil, a buteliilor de gaze sub presiune și a altor materiale, precum și manipularea bruscă sau prin rostogolire a butoaielor de carbid, pentru transportul butoaielor utilizându-se cărucioare;

g) pentru deschiderea butoaielor de carbid se utilizează numai scule din materiale neferoase și care să nu conțină cupru în aliaj mai mult de 65%, această operațiune efectuându-se în spațiul special amenajat pentru dezambalare și se deschide numai câte un singur butoi;

h) butoaiile deschise care nu se pot proteja corespunzător, precum și cele avariate accidental se golesc imediat în alte ambalaje care se pot închide ermetic;

i) se interzice utilizarea flăcărilor, a corpurilor incandescente, a mijloacelor ce pot produce scântei, în apropierea depozitului de carbid.

ART. 31

La pregătirea șarjei și topirea metalelor în atelierele de turnătorie se asigură următoarele măsuri:

a) materialele pentru alcătuirea unei șarje, inclusiv combustibilul solid sau feroaliajele cu elemente de aliere, trebuie să fie uscate separat înainte de încărcare, întrucât introducerea acestora în stare umedă în cuptor poate produce explozii; din același motiv, la formarea unei șarje se evită contactul metalului lichid cu apa, cu materialele umede sau cu metalele reci, oxidate;

b) pentru prevenirea exploziilor se îndepărtează, din încărcătura metalică ce urmează a se introduce în cuptor, recipientele și țevile închise;

c) la pornirea cuptorului ori a cubiloului se asigură uscarea întregii căptușeli refractare, mai ales vatra, căptușeala creuzetului și antecreuzetului, deoarece aburul degajat de la o uscare insuficientă se poate disocia formând un amestec de hidrogen-oxigen explozibil;

d) eventualele intervenții ori reparații la vatra și pereții cuptoarelor se efectuează cu mare grijă, pentru a preveni perforările în timpul elaborării șarjei;

e) pornirea cubiloului cu cocs și gaz combustibil se face numai după ce a fost bine purjat, în scopul eliminării scăpărilor de gaze care pot provoca explozii; pentru a preveni explozia amestecului de dioxid de carbon și aer, în zona gurilor de vânt, vizoarele basculante trebuie să fie menținute în stare de funcționare pentru a putea fi deschise în timpul reparațiilor sau înainte de pornirea cubiloului;

f) se curăță și se întreține periodic dispozitivul parascânteii, pentru a reține particulele incandescente care ar putea provoca incendii în zonele învecinate;

g) la cuptoarele electrice, înainte de stabilirea contactului pentru punerea în funcțiune, se face un control amănunțit în vederea înlăturării scurtcircuitelor, infiltrațiilor de apă, gaze etc.;

h) cuptoarele alimentate cu combustibil gazos se purjează, înainte de pornire, prin suflare puternică cu aer, pentru a se evacua amestecul exploziv format în urma eventualelor scăpări de gaze;

i) spațiul din jurul cuptoarelor se menține uscat și acoperit cu un strat subțire de nisip, în vecinătatea acestora interzicându-se depozitarea materialelor combustibile care ar putea fi incendiate de particule incandescente ce sar la golirea metalului lichid sau a zgurii;

j) sculele și răngile care intră în contact cu metalul topit se mențin bine uscate și încălzite pentru prevenirea eventualelor împrôșcări datorate vaporilor de apă;

k) în cazul în care căptușeala refractară a unui cuptor s-a deteriorat, metalul topit poate ataca mantaua de oțel a cuptorului, fapt care se constată prin înroșirea și umflarea mantalei; pentru a preveni răbufnirea metalului topit în exterior, se oprește imediat funcționarea cuptorului, iar pentru răcire se poate folosi aerul comprimat sau apa pulverizată, interzicându-se stropirea cu jet de apă a peretelui cuptorului;

l) în caz de obturare ori blocare a orificiului de evacuare din cuptor cu metal răcit, înlăturarea se realizează prin topirea cu oxigen; buteliile de oxigen trebuie să se afle în timpul acestei operații la o distanță de minimum 10 m față de cuptor; înainte de folosire se verifică reductorul, furtunul și țeava; pentru efectuarea operației de destupare a orificiului înfundat cu metal răcit, se deschide robinetul și numai după ce se simte curent de gaz se introduce țeava la locul respectiv, pentru a evita întoarcerea flăcării care creează pericol de explozii; la terminarea operației se închide întâi robinetul de acces al oxigenului, după care se retrage țeava din orificiul de evacuare, iar după folosire butelia de oxigen se îndepărtează de lângă cuptor în locuri care nu prezintă pericol de incendiu sau explozie.

ART. 32

La turnarea metalelor în atelierele de turnătorie se asigură următoarele măsuri:

a) pregătirea oalelor pentru turnare se face cu atenție, acestea trebuie să fie bine uscate pentru a evita împrôșcarea metalului la contactul cu pereții umezi;

b) se verifică și se probează dispozitivele de prindere și de manevrare a oalelor de turnare;

c) în fața oalei, precum și în celelalte părți unde se toarnă sau se transportă metalul topit, pardoseala se acoperă cu un strat de nisip uscat, iar ca măsură suplimentară de protecție contra stropilor de metal incandescent, în jurul oalei se montează apărători mobile sau paravane din materiale având clasă de reacție la foc minim A2;

d) este necesar ca umplerea cu metal topit a oalelor deschise să se facă până la maximum 7/8 din înălțimea lor, pentru a preveni revărsarea metalului pe timpul transportului, în același scop oalele prevăzându-se cu siguranțe de blocaj;

e) spațiul unde se execută turnarea în forme trebuie să fie bine uscat, iar în zona de turnare se interzice depozitarea modelelor de lemn sau a altor materiale combustibile, deoarece acestea pot fi incendiate de stropii de metal lichid, care sunt împrôșcați la turnare;

f) la turnarea în cochilie sau sub presiune, se verifică matrițele sau formele metalice înainte de operațiunea de turnare, în ceea ce privește buna funcționare și închiderea etanșă, eliberarea canalelor de aerisire de orice resturi și curățarea și încălzirea suprafețelor de lucru ale matrițelor care intră în contact cu metalul lichid, pentru evitarea exploziilor;

g) transportul pieselor turnate calde se face numai cu ajutorul containerelor metalice sau/și al transportoarelor cu plăci, interzicându-se depozitarea pieselor calde lângă materiale combustibile sau rezervoare conținând gaze sub presiune;

h) operațiunea de tăiere a maselotelor și culeelor cu flacără oxiacetilenică se organizează într-un spațiu în care nu sunt materiale combustibile care pot fi incendiate de metalul topit, împrăștiat la tăierea cu flacără;

i) transportul materialelor a căror temperatură depășește 90 grade C se efectuează numai cu utilaje special destinate, prin spații dinainte stabilite, indicate prin linii de marcaj;

j) oprirea cubilourilor în vederea refacerii zidăriei se face cu atenție, avându-se în vedere ca solul de sub cubilou să se niveleze și să se acopere cu un strat uscat de zgură sau nisip uzat de turnătorie, după care se procedează la deschiderea ușilor de evacuare, iar zgura incandescentă, restul de metal, scoarțele rezultate în timpul turnării să fie colectate și transportate numai în containere metalice.

ART. 33

În caz de incendiu provocat de deversările de oțel topit se acționează astfel:

a) se utilizează, de regulă, apa sub formă de jeturi compacte, la debite mari, începând cu extremitățile spre mijloc, pe măsura formării crustei de metal, evitându-se împrôșcarea apei pe suprafața metalului incandescent, care poate produce explozii prin disocierea apei;

b) se oprește funcționarea cuptoarelor, întrerupându-se alimentarea cu gaz ori curent electric;

c) se dirijează scurgerile de metal topit, prin jgheaburi, către oalele de turnare;

d) se creează diguri din nisip uscat pentru limitarea extinderii metalului topit;

e) se îndepărtează din zonă materialele combustibile, utilajele și alte mijloace mobile ce pot fi afectate de incendiu;

f) se acționează cu apă de răcire asupra construcțiilor, conductelor și utilajelor din zonă, pentru diminuarea efectului de radiație termică.

ART. 34

La pregătirea formelor pentru turnare în atelierele de turnătorie se asigură următoarele măsuri:

a) permeabilitatea la gaze a amestecurilor de formare pe timpul solidificării metalului în formă, în scopul prevenirii formării de gaze ce pot provoca răbufniri sau explozii, cu respectarea tehnologiei operațiunilor de formare, în ceea ce privește executarea canalelor de aerisire;

b) se supraveghează îndeaproape modelele fuzibile, precum și toate operațiunile tehnologice în care ceara modelelor se află în contact direct cu surse calde, pentru evitarea oricărei posibilități de aprindere;

c) se respectă procesul tehnologic stabilit în cazul executării miezurilor în cutii calde, cu utilizarea rășinilor termoreactive sau termoplastice care prezintă pericol de incendiu sau explozie, prin degajare de aerosoli sau gaze inflamabile;

d) se interzice orice abatere de la rețeta stabilită calitativ sau cantitativ;

e) zonele în care se execută miezuri cu nisipuri peliculizate trebuie să fie izolate și prevăzute în mod obligatoriu cu sisteme de ventilare exhaustivă, cu admisie de aer și exhaustoare locale în stare de funcționare;

f) transportarea nisipului peliculizat se face în saci ermetici sau în containere închise;

g) la constatarea existenței unor depuneri de praf provenit din antrenarea particulelor de rășini utilizate sau de praf de cărbune, pe grinzi, forme sau alte suprafețe din atelier, se iau măsuri urgente de îndepărtare;

h) construcțiile metalice fixe în care se depozitează amestecuri de formare și miezuit peliculizate se leagă la priza de pământ, iar amplasarea acestora se face, pe cât posibil, în zonele mai ferite de căldură din turnătorie, cu temperaturi de maximum 40 grade C.

ART. 35

La depozitele de modele se asigură următoarele măsuri:

a) modelele se păstrează ordonat, pe rafturi din materiale având clasa de reacție la foc minim A2 sau din lemn ignifugat ori protejat prin metode similare, evitându-se aglomerarea acestora și interzicându-se păstrarea oricăror altor materiale;

b) pentru asigurarea evacuării cu rapiditate a modelelor în caz de incendiu, se întocmesc planuri de evacuare, se mențin degajate căile de acces și se menține funcționarea normală a ușilor;

c) în încăperile în care se păstrează modelele se interzice executarea lucrărilor cu foc deschis, iar pe timpul cât se fac lucrări de reparații la instalațiile electrice sau de încălzire, modelele se evacuează din depozit, iar atunci când acest lucru nu este posibil, se stabilesc măsuri suplimentare pentru perioada cât se desfășoară asemenea lucrări, precum îndepărtarea modelelor din lemn și rășini, supravegherea permanentă, suplimentarea mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor, controlul riguros după terminarea lucrărilor;

d) ușile și ferestrele depozitului se mențin în poziția închis atât pe durata programului de lucru, cât și în afara acestuia;

e) se interzice accesul persoanelor neautorizate în depozitele de modele.

ART. 36

În atelierele de pictură se asigură următoarele măsuri:

a) la prepararea amestecurilor de diluanți și esență de terebentină, în componența cărora intră lichide combustibile în procesul de fabricare a produselor, se evită agitarea lichidelor pe timpul transportului sau folosirea unor ambalaje din materiale plastice;

b) la uscarea lemnului, a cartoanelor și a pânzelor imprimate cu vopsele este obligatorie menținerea unei distanțe de cel puțin 1 m față de surse de căldură;

c) pe mesele de lucru se admite păstrarea vopselelor și a soluțiilor inflamabile în cantități de maximum 100 ml, iar în spațiul atelierelor se păstrează numai obiectele care sunt în execuție, evitându-se astfel aglomerarea materialelor care nu sunt strict necesare;

d) cârpele îmbibate cu uleiuri, vopsele, lacuri ori diluanți, folosite la curățarea pensulelor, tablourilor, sculpturilor sau a altor piese, se strâng în cutii metalice închise, care se evacuează din ateliere după terminarea lucrului, iar ulterior se distrug potrivit reglementărilor specifice de protecție a mediului;

e) se asigură aerisirea periodică a atelierelor de pictură, pentru îndepărtarea oricăror lichide inflamabile sau urme de vapori care pot afecta căile respiratorii;

f) substanțele pentru vopsire se transportă numai în vase închise, iar după golire acestea se evacuează imediat din atelier în locuri speciale pentru spălare;

g) materialul lemnos pentru vopsire se stivuiește în mod ordonat, păstrându-se libere spațiile de circulație și evitându-se blocarea căilor de acces;

h) se interzic folosirea oricăror surse de foc, precum și fumatul în incinta atelierelor;

i) încălzirea atelierelor se asigură cu instalații de încălzire centrală, iar atunci când acest lucru nu este posibil, se permite utilizarea sobelor obișnuite cu acumulare de căldură, dar executate cu ușile de alimentare amplasate în exterior, în această situație asigurându-se supravegherea permanentă și nepermiterea supraalimentării cu combustibil, interzicându-se utilizarea în aceste spații a sobelor metalice și a radiatoarelor electrice.

ART. 37

În încăperile în care se desfășoară operații de preparare a culorilor pentru pictură, pe bază de pigmenți de origine minerală precum oxizi de zinc, crom, fier, plumb, titan ori alți oxizi și ulei de in, se respectă următoarele măsuri:

a) pentru evitarea autoaprinderii, amestecurile de ulei de in cu pigmenți pe bază de crom, albastru de Prusia, albastru ultramarin și negru de fum se realizează cu respectarea rețetei și a tehnologiei stabilite, iar după aceea pot fi lăsate un timp mai îndelungat în starea lor de amestec;

b) negrul de fum folosit la prepararea culorilor de ulei și tempera se păstrează în locuri uscate și nu se depozitează împreună cu lichidele combustibile utilizate, precum benzină, ulei sau alți solvenți inflamabili;

c) oxizii metalici utilizați, precum oxidul de plumb, bioxidul de mangan, sau sărurile metalice folosite la prepararea uleiurilor sicative se adaugă în cantități cât mai mici sau prin frecarea prealabilă a acestora cu ulei.

ART. 38

În atelierele de fălțuire, pregătire coli, broșat fundamental, cartonaje și scoarțe legătoria, din cadrul tipografiilor, se asigură următoarele măsuri:

- a) colectarea și evacuarea, în afara atelierelor, a deșeurilor rezultate în urma procesului tehnologic;
- b) interzicerea așezării materialelor din hârtie, carton, precum și a soluțiilor inflamabile la mai puțin de 1,50 m față de orice surse de căldură și cazane de încălzit clei;
- c) evitarea supraîncărcării motoarelor de la mașinile de ascuțit cuțite;
- d) urmărirea respectării normelor tehnice de utilizare și deservire a generatoarelor de înaltă frecvență, precum și a mașinilor de uscat blocuri de carte;
- e) interzicerea introducerii în mașinile de uscat cărți a unor materiale bune conducătoare de electricitate, care pot provoca scânteii electrice și scurtcircuite;
- f) curățarea zilnică de impurități a benzilor transportoare și a mașinilor de uscat și îndepărtarea prafului depus pe electrozii mașinilor de uscat și pe filtrul de aer al generatoarelor;
- g) reșourile și rezistențele electrice neterminatate folosite la încălzirea cleiului și fiarelor de călcat se instalează pe suporturi incombustibile, având clasa de reacție la foc minim A2, și se amplasează la minimum 1,50 m față de orice material combustibil, iar acolo unde cleiul de lipit se prepară la flacără, această operație se execută în afara secțiilor de legătoria și cartonaje, în încăperi special amenajate;
- h) folosirea solvenților, lacurilor și altor produse inflamabile se face în încăperi separate, lipsite de surse potențiale de incendiu și cu asigurarea ventilării spațiilor respective.

ART. 39

În atelierele de tipărituri se asigură următoarele măsuri:

- a) echiparea punctelor sau a spațiilor de lucru amenajate pentru executarea operațiunilor de prelucrare sau spălare prin utilizarea lichidelor combustibile de tipul solvenților volatili cu instalații mecanice locale de exhaustare, iar instalațiile electrice trebuie să corespundă mediului de lucru și riscului de incendiu;
- b) funcționarea instalației de ventilare mecanică și exploatarea instalațiilor electrice în conformitate cu reglementările tehnice în spațiile în care se degajă vapori corozivi;
- c) respectarea tehnologiei de tipărire și menținerea în ateliere a unei curățenii desăvârșite, evitându-se introducerea de materiale combustibile specifice precum hârtie, carton ori altele similare în cantități care depășesc necesarul pentru o zi de lucru;
- d) spălarea cu solvenți volatili a elementelor componente ale mașinilor și utilajelor se face numai în cutii metalice prevăzute cu capac, în locuri ferite de influența surselor de căldură, a focului și a instalațiilor electrice neprotejate corespunzător, aceste elemente curățându-se numai după ce mașinile s-au oprit și răcit;
- e) păstrarea solvenților volatili și a altor substanțe cu pericol de explozie se face numai în încăperi separate de spațiile de producție, realizate conform reglementărilor specifice;
- f) se admite introducerea solvenților volatili și a altor substanțe cu pericol de explozie în ateliere numai în cantitățile necesare unui schimb de lucru, aceste substanțe păstrându-se în vase metalice prevăzute cu capac.

SECȚIUNEA a 4-a

Obiective în care se desfășoară alte tipuri de activități

ART. 40

În spațiile destinate procesului de panificație se asigură următoarele măsuri:

- a) se interzice folosirea instalațiilor de ardere improvizate sau defecte și fără verificarea potrivit instrucțiunilor de exploatare;
- b) se interzice lăsarea focului aprins la cuptoare fără supraveghere, iar personalul care își desfășoară activitatea se instruește de către persoana cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor privind măsurile specifice la aprinderea și utilizarea instalațiilor de ardere de la cuptoare;
- c) înainte de aprinderea focului se verifică robinetele de combustibil, remediindu-se eventualele defecțiuni; dacă se constată că robinetele nu au fost închise complet, acestea se închid și se face aerisirea focarului sau a cuptorului timp de 10 - 15 minute;

d) după aerisire, se aprinde torța, care se introduce în fața arzătorului, se pune în funcțiune ventilatorul, pentru injectoarele cu ventilator, se deschide robinetul de aer, pentru injectoarele cu ventilator central, după care se deschide robinetul de combustibil sau gaze, aplicând principiul "gaz pe flacără", iar apoi se reglează arderea până se obține o flacără fără fum; dacă se stinge flacără, se închide de urgență robinetul de combustibil sau gaze;

e) se interzice depozitarea ambalajelor combustibile în apropierea surselor de căldură, distanța minimă admisă între aceste elemente fiind de 1 m.

ART. 41

În spațiile pentru fabricarea lumânărilor se asigură următoarele măsuri:

a) se interzice topirea sau înmuierea cerii, a parafinei ori a celorlalte materii prime utilizate în contact direct cu focul deschis; topirea sau înmuierea se execută numai introducând recipientul cu materia primă în baie de apă încălzită ori utilizând mijloace de încălzire bine izolate, astfel încât flacără liberă să nu poată ajunge în contact cu gazele inflamabile degajate ori cu stropi de parafină;

b) se asigură ventilarea permanentă, naturală sau mecanică, a spațiilor de producție;

c) se interzic utilizarea uneltelor și obiectelor ude în contactul cu ceara, precum și introducerea la topit a materiei prime în stare udă;

d) se asigură menținerea curățeniei la locurile de muncă și se îndepărtează ritmic toate depunerile de material topit și solidificat, precum și cele de substanțe grase de pe elementele instalațiilor de exhaustare;

e) se interzice păstrarea de materie primă specifică, în încăperea unde se topește parafina sau ceara, în cantități mai mari decât necesarul activității unui schimb de lucru.

ART. 42

În spațiile comerciale amenajate în obiectivele de cult sau în vecinătate se asigură următoarele măsuri:

a) amenajarea spațiilor comerciale în lăcașuri de cult se realizează astfel încât să nu afecteze gabaritul căilor de evacuare a persoanelor, iar în situația în care acestea se amenajează prin efectuarea de compartimentări, nu este admisă utilizarea materialelor ori elementelor de construcție combustibile;

b) la amenajarea spațiilor comerciale în lăcașuri de cult se are în vedere ca prin deschiderea ușii de acces în spațiul comercial să nu fie afectate căile de evacuare a persoanelor din clădire;

c) se interzic utilizarea în spațiile comerciale amenajate în lăcașuri de cult a oricăror aparate electrice ori electrocasnice de tipul radiatoarelor electrice cu ulei, reșourilor, aerotermelor ori a altor radiatoare, a focului deschis, precum și fumatul;

d) cablurile și conductoarele instalațiilor electrice se montează pe materiale și elemente de construcție combustibile, numai în condițiile precizate de reglementările tehnice specifice;

e) la terminarea activității din incinta spațiului comercial se asigură întreruperea iluminatului normal din interiorul acestuia;

f) se interzice depozitarea produselor destinate comercializării în lăcașul de cult, poduri, turnuri, subsoluri, balcoane ori pe circulațiile interioare;

g) se interzice utilizarea instalațiilor electrice aferente spațiilor comerciale cu improvizații și defecțiuni.

ART. 43

La posturile și studiourile de radio și televiziune se asigură următoarele măsuri:

a) amplasarea decorurilor combustibile în studiouri se face astfel încât să se asigure o distanță de cel puțin 1 m față de pereți combustibili, iar în spațiile dintre decoruri și perete nu se permite depozitarea de materiale care nu sunt utilizate în activitatea propriu-zisă;

b) se asigură păstrarea unor distanțe de siguranță de minimum 1 m între proiectoare și materialele combustibile;

c) toate materialele combustibile utilizate la decoruri trebuie să îndeplinească caracteristicile de reacție la foc stabilite potrivit reglementărilor tehnice, fără emisie de fum și particule arzând, clasele s0, d0, d1;

d) pentru proiectoare și reflectoare se prevăd, obligatoriu, plase de protecție;

e) se interzice realizarea unor efecte pirotehnice de tipul focului de artificii, exploziilor, incendiilor, perdelelor de fum, fumului colorat ori ceții în interiorul studiourilor, fără asigurarea măsurilor de protecție adecvate;

- f) se interzice fumatul în încăperile posturilor și în interiorul studiourilor de radio și televiziune;
- g) se interzice păstrarea în încăperile posturilor și în interiorul studiourilor a altor materiale în afara celor utilizate în activitatea din ziua respectivă;
- h) cablurile electrice ale camerelor de luat vederi și ale celorlalte echipamente utilizate trebuie să fie protejate împotriva deteriorărilor mecanice;
- i) se interzic orice improvizații la instalațiile electrice ce deserveșc posturile și studiourile de radio și televiziune;
- j) se interzice depozitarea sau păstrarea în încăperile posturilor și în interiorul studiourilor de radio și televiziune a substanțelor inflamabile;
- k) la efectuarea unor activități specifice realizării emisiunilor de radio sau televiziune, în locații din cadrul obiectivelor de cult, se asigură, suplimentar, și respectarea măsurilor de apărare împotriva incendiilor stabilite pentru acestea.

ART. 44

La exploatarea centralelor termice fără automatizare amenajate în obiectivele de cult sau care le deserveșc se asigură următoarele măsuri:

- a) se interzice amplasarea centralelor termice alimentate cu gaz petrolier lichefiat - GPL în subsolul clădirilor și nu se admite amplasarea sub săli aglomerate și căi de evacuare din sălile aglomerate a centralelor termice care folosesc drept combustibil gazul natural sau gazul petrolier lichefiat - GPL;
- b) exploatarea centralelor termice, precum și a instalațiilor de cazane aferente se efectuează numai de către personal instruit în domeniu sau, după caz, autorizat potrivit legii;
- c) punerea în funcțiune și exploatarea centralelor termice cu abur peste 0,7 atmosfere sau apă supraîncălzită se fac numai pe baza autorizațiilor emise de autoritățile competente, potrivit legii;
- d) punerea în funcțiune și exploatarea centralelor termice cu abur de joasă presiune și apă caldă până la 100 grade C se fac conform instrucțiunilor în vigoare;
- e) se interzice depozitarea în centrala termică a unor utilaje sau materiale care nu au legătură cu exploatarea efectivă a acesteia;
- f) aparatele pentru controlul temperaturii și presiunii din cazane și conducte, indicatoarele de nivel pentru combustibil, supapele de siguranță etc. se mențin în perfectă stare de funcționare;
- g) cazanele alimentate cu combustibil lichid se prevăd, în fața focarelor, sub injectoare, cu tăvi metalice umplute cu nisip, pentru colectarea eventualelor scurgeri provenite din instalații, iar scurgerile accidentale de combustibil se colectează și se înlătură imediat ce se constată;
- h) rezervoarele pentru consum zilnic se prevăd cu conducte de preaplin, conducte de aerisire, indicatoare de nivel și se întrețin corespunzător, iar la acestea nu se instalează indicatoare de nivel din sticlă;
- i) se interzice folosirea focului deschis pentru fluidizarea combustibilului din rezervoare, prin încălzire;
- j) înainte de aprinderea combustibilului la injectoare se verifică focarul și se îndepărtează eventualele scurgeri de combustibil;
- k) focarele și canalele de fum se ventilează timp de 10 minute, folosindu-se instalația prevăzută pentru aceasta, respectiv pentru evacuarea gazelor arse;
- l) aprinderea combustibilului pulverizat în focarele cazanelor se efectuează potrivit instrucțiunilor de exploatare, nefiind admise improvizații;
- m) se interzice reaprinderea focului de la zidăria incandescentă a focarului sau de la flacăra altui arzător;
- n) centralele termice care folosesc combustibil gazos se pun în funcțiune numai după verificarea arzătoarelor și numai dacă acestea corespund presiunii din conductele de gaze, în limitele prevăzute de norme;
- o) controlul etanșeității conductelor, instalațiilor și echipamentelor cu gaz se face cu emulsie de apă și săpun sau prin altă metodă indicată de specificațiile tehnice;
- p) la apariția unei neetanșeități sau ruperi a unei conducte din sala cazanelor, se închide robinetul de pe conducta principală din exteriorul clădirii și se deschid ferestrele și ușile pentru aerisirea intensă a sălii;

q) aprinderea arzătoarelor cu gaze în focarele cazanelor de la centralele termice se face respectându-se principiul "gaz pe flacăra";

r) circuitul de alimentare al fiecărui arzător se prevede cu două ventile montate în serie, dintre care unul cu acționare manuală;

s) poziția ventilelor "închis" sau "deschis" trebuie marcată vizibil;

t) pentru fiecare cazan se asigură efectuarea periodică a reviziei și lucrările de reparații potrivit termenelor prevăzute de reglementările specifice.

ART. 45

În spațiile destinate garării autovehiculelor în cadrul obiectivelor de cult se asigură următoarele măsuri:

a) se marchează cu vopsea albă sau galbenă, pe pardoseala spațiului de garare, delimitarea locurilor pentru autovehicule, avându-se în vedere necesitatea asigurării între autovehicule a unor distanțe suficiente pentru intervenția rapidă în cazul producerii de incendii, precum și a căilor de acces pentru evacuarea acestora;

b) se interzic introducerea în garaje a unui număr mai mare de autovehicule decât cel stabilit conform cerințelor prevăzute la lit. a), precum și introducerea de carburanți, lubrifianți, uleiuri și alte materiale combustibile și inflamabile;

c) se scoate de sub tensiune instalația electrică a autovehiculelor, prin deconectarea bateriei de acumulator;

d) se interzice efectuarea alimentării cu combustibil a autovehiculelor;

e) se interzice încărcarea acumulatorilor, această operațiune fiind permisă doar în alte spații, amenajate corespunzător, în care să fie asigurate condiții de ventilare corespunzătoare pentru evacuarea produsului rezultat din încărcare și introducerea de aer proaspăt;

f) se interzice utilizarea focului deschis sau a altor surse de foc pentru pornirea motoarelor ori în alte scopuri;

g) se interzice executarea de operații sau lucrări de întreținere ori de reparare la autovehicule, indiferent de natura, durata sau complexitatea acestora;

h) se interzice aruncarea de materiale precum cârpe, lavete, bumbac etc. ori de substanțe combustibile precum benzină, motorină, ulei sau unsori, în incintă, păstrându-se o perfectă stare de curățenie;

i) se interzice introducerea de autovehicule care prezintă scurgeri de combustibil;

j) cheile de contact ale autovehiculelor din garaje, precum și documentele acestora se predau personalului desemnat de persoana cu atribuții de conducere, care le va păstra într-un loc anume stabilit;

k) pentru asigurarea posibilităților de evacuare operativă a autovehiculelor din garaje, care însă nu sunt în stare de funcționare, se prevăd ștangi pentru remorcare.

ART. 46

La depozitele de combustibili lichizi se asigură următoarele măsuri:

a) vopsirea rezervoarelor supraterane în culori care reflectă radiațiile solare și cele termice;

b) legarea la pământ împotriva acumulării electricității statice, a autocisternelor, conductelor și rastelelor metalice pe care se depozitează recipientele în care se face transportul sau transvazarea;

c) măsurarea nivelului lichidelor în rezervoare și cisterne se face numai cu dispozitive executate din materiale care nu produc scânteii prin lovire;

d) interzicerea utilizării ambalajelor din material plastic pentru păstrarea, manipularea sau transportarea produselor petroliere, cu excepția celor antistatizate, certificate în acest sens;

e) interzicerea utilizării la rezervoarele și ambalajele metalice a sculelor care pot produce scânteii și a recipientelor din sticlă pentru păstrarea produselor petroliere;

f) interzicerea executării oricăror lucrări la instalațiile electrice, pe timpul manipulării și depozitării lichidelor combustibile în încăperi, rezervoare, rampe ori la altele în care se manipulează sau se depozitează astfel de substanțe;

g) interzicerea utilizării îmbrăcămintei confecționate din fire ori fibre sintetice și a încălțămintei care pot produce scânteii electrostatice ori prin lovire sau frecare în locurile unde există emanații de vapori și gaze inflamabile;

h) interzicerea fumatului și a lucrului cu foc deschis la o distanță mai mică de 40 m de orice instalație sau rezervor al depozitului de lichide combustibile;

i) interzicerea folosirii felinarelor, faclelor și a altor asemenea mijloace pentru iluminarea depozitelor, rampelor și stațiilor de încărcare-descărcare.

ART. 47

La depozitele de combustibili solizi din lemn se asigură următoarele măsuri:

a) organizarea în stive ordonate, cu menținerea culoarelor de trecere între acestea, cu dimensiuni suficiente astfel încât să fie eliminată posibilitatea propagării unui eventual incendiu de la o stivă la alta și asigurată posibilitatea accesului pentru intervenția de stingere;

b) interzicerea utilizării focului deschis la mai puțin de 15 m de locul de depozitare;

c) amplasarea depozitelor la minimum 15 m de construcții;

d) interzicerea fumatului pe teritoriul depozitului;

e) pe teritoriul depozitului se efectuează periodic curățenie și se elimină rumegușul, alte deșeuri, precum și vegetația.

ART. 48

La depozitele de combustibili solizi din cărbune se asigură următoarele măsuri:

a) depozitarea se realizează pe sorturi, în grămezi, dimensiunile grămezilor fiind condiționate de modul de exploatare, mecanizată sau nemecanizată, a depozitului, de felul cărbunilor, de durata maximă admisă de depozitare și de modul de așezare a straturilor;

b) platformele pe care se depozitează cărbunii se amenajează cu pante corespunzător alese, astfel încât să se asigure scurgerea apelor de suprafață în afara depozitului;

c) așezarea cărbunilor în grămezi se realizează în straturi cu grosimea de circa 0,5 m, tasate corespunzător, asigurându-se împiedicarea pătrunderii apei din intemperii ori infiltrarea acestora în grămezi, prin acoperirea suprafeței cu un strat de cărbune fărâmițat și bine bătătorit, marginile grămezilor fiind bine taluzate;

d) la formarea grămezilor de cărbuni se evită amestecarea lor cu plante, așchii de lemn, turbă ori alte deșeuri;

e) se interzice depozitarea cărbunilor pe platforme executate din lemn ori din asfalt;

f) fiecare grămadă de cărbune se dotează cu țevi de aerisire și se marchează cu tăbliță indicatoare, din care să rezulte cantitatea de cărbune depozitat, precum și data la care s-a făcut depozitarea.

ART. 49

Pentru exploatarea în condiții de siguranță a fondului forestier aflat în proprietatea sau în administrarea obiectivelor de cult se au în vedere următoarele măsuri:

a) la intrarea în pădure se amplasează panouri cu texte adecvate privind prevenirea și stingerea incendiilor de pădure;

b) se asigură efectuarea de activități de prevenire periodice, planificate la fondul forestier, prin patrulare și supraveghere, mai cu seamă în perioadele de secetă și în zilele nelucrătoare;

c) în lunile februarie-martie și septembrie-octombrie, care precedă perioadelor critice, precum și în perioadele de maximă afluență turistică, se asigură curățarea uscăturilor din apropierea construcțiilor cabanelor forestiere, a cantoanelor silvice și a altor construcții și se întrețin permanent liniile izolatoare somiere;

d) se stabilesc și se marchează drumurile permise circulației autovehiculelor, iar pe drumurile interzise se amplasează indicatoare și bariere corespunzătoare;

e) se interzic aprinderea focurilor în perimetrul silvic, în afara locurilor special amenajate la o distanță de cel puțin 100 m de liziera pădurii, precum și fumatul și instalarea corturilor în pădure;

f) se interzice arderea resturilor vegetale rezultate din curățarea pășunilor și a terenurilor agricole limitrofe la o distanță de mai puțin de 100 m de liziera pădurii;

g) se asigură condiții pentru observarea și anunțarea operativă a incendiilor produse, cât și pentru asigurarea intervenției operative, profesionale, pentru eliminarea posibilității de propagare a incendiilor și pentru stingere;

h) se organizează, de către persoanele cu responsabilități în domeniul apărării împotriva incendiilor, acțiuni de instruire pe segmentul prevenirii incendiilor cu toate categoriile de persoane care pot desfășura diferite categorii de activități în zonele silvice, precum muncitorii din structurile de exploatare forestieră, personalul cabanelor și cantoanelor, pădurarii, conducătorii auto, culegătorii de fructe de pădure, stuparii, ciobanii, turiștii și elevii care se găsesc în vacanță, în tabere.

ART. 50

Pentru exploatarea în condiții de siguranță a fondului agricol, pomicol și viticol, a depozitelor de produse agricole, precum și a sectorului apicol, aflate în proprietatea sau în administrarea obiectivelor de cult, se au în vedere următoarele măsuri:

a) se interzic fumatul, iluminatul cu flacără deschisă și folosirea, sub orice formă, a focului deschis în lanuri, pe arii, pe miriște, în locurile de depozitare a paielor, în apropierea autovehiculelor ce transportă paie, în apropierea mașinilor situate în parcurile din câmp, la depozitele de alimentare cu carburanți, precum și în apropierea acestora la o distanță mai mică de 100 m;

b) se interzice efectuarea oricăror lucrări de igienizare de pe suprafețele agricole utilizându-se focul deschis, fără asigurarea măsurilor corespunzătoare; c) pregătirea sau încălzirea hranei se face în locuri special amenajate, în afara lanurilor, depozitelor de paie, a ariilor, a punctelor de alimentare cu carburanți;

d) se asigură dotarea cu instalații de protecție împotriva trăsnetului a silozurilor, depozitelor celulare, uscătoarelor, magaziiilor având înălțimi mai mari decât restul clădirilor;

e) în perioada de recepționare a cerealelor, dar mai cu seamă pe timpul depozitării, este necesară supravegherea permanentă a umidității și temperaturii acestora;

f) se interzice depozitarea cerealelor cu umiditate ridicată, deoarece acestea prezintă pericol de încălzire și autoaprindere;

g) se interzice păstrarea de materiale cu pericol de incendiu sau explozie în spații destinate cerealelor, precum și a altor produse vegetale;

h) la depozitarea cerealelor și a celorlalte produse însăcuite se lasă, în mod obligatoriu, în interiorul magaziei spații libere în lungul și în latul acesteia, care să permită manevrarea utilajelor și mijloacelor de intervenție în caz de incendiu;

i) spațiile de siguranță dintre magazii, silozuri și alte construcții se păstrează în stare de curățenie și fără a fi blocate cu diferite materiale, pentru a se permite manevrarea utilajelor de intervenție în caz de incendiu;

j) se asigură curățarea și uscarea corespunzătoare a cerealelor și a celorlalte produse, pentru evitarea exploziilor datorate pulberilor vegetale și altor impurități;

k) se interzic cu desăvârșire fumatul și folosirea focului deschis în interiorul magaziiilor, silozurilor, stațiilor de uscare și în general în spațiile cu degajări de pulberi vegetale;

l) în activitatea apicolă se utilizează afumătoare prevăzute cu parascânteii, iar golirea jarului din acestea se face în locuri special amenajate și protejate împotriva inițierii și dezvoltării unui eventual incendiu;

m) izolarea zonei de ardere a miriștilor față de căi de comunicație, construcții, culturi agricole vecine, instalații, fond forestier prin executarea de fâșii arate.

ART. 51

Pentru funcționarea în siguranță a tuturor categoriilor de utilaje și mijloace tehnice care sunt folosite la lucrări agricole, silvice, pomicole, viticole se asigură următoarele măsuri:

a) reglarea sistemelor de aprindere, de alimentare, de carburanție și de distribuție, pentru evitarea producerii de explozii false însoțite de eliminarea de scânteii sau de gaze în stare arzândă;

b) interzicerea alimentării carburatorului prin turnare de benzină pe la priza de aer sau ca motorul să funcționeze fără filtru de aer;

c) asigurarea etanșeității rezervoarelor de combustibil și a întregii instalații de alimentare cu combustibil și a neînregistrării de pierderi ori scurgeri de combustibil;

d) nepermiterea efectuării de improvizații la instalația electrică a acestora;

e) dotarea țevilor de echipament ale tractoarelor cu dispozitive de captare a scânteilor (parascânteii) omologate;

f) curățarea periodică de funingine a tobei de eșapament.

ART. 52

La anexele gospodărești se au în vedere următoarele măsuri:

- a) se interzice instalarea de cuptoare, mașini de gătit sau utilizarea bucătăriilor improvizate lângă casele de locuit, în apropierea grajdurilor și magaziiilor, a locurilor de depozitare a furajelor și a altor materiale combustibile;
- b) se interzice utilizarea focului deschis pentru diverse activități gospodărești, precum arderea gunoaielor, prepararea diverselor produse culinare, în apropierea construcțiilor;
- c) se interzice scoaterea burlanelor de metal aferente instalațiilor de încălzit sau preparat hrană pe fereastră ori sub streășină, fără a fi izolate de părțile combustibile ale construcției;
- d) în cazul iluminatului electric se interzice folosirea instalațiilor improvizate sau cu defecțiuni ce pot produce scurtcircuite ori alte evenimente de natură electrică;
- e) se interzice folosirea de afumătorii improvizate care prezintă pericol de incendiu în magazine, sub șoproane sau în apropierea acestora;
- f) cenușa rezultată în urma utilizării, pentru încălzire, a combustibilului solid nu se aruncă la întâmplare pe terenuri agricole, în curți, lângă furaje, grajduri sau în vecinătatea altor materiale combustibile, aceasta depozitându-se într-o groapă special amenajată, după ce, în prealabil, a fost stinsă cu apă;
- g) se interzice depozitarea în anexele gospodărești a oricărui fel de lichid inflamabil, cu excepția celui necesar uzului casnic în cantitate de cel mult 25 de litri, acestea se păstrează în bidoane metalice închise și la locuri ferite de posibilitatea incendierii.

ART. 53

În clădirile în care se desfășoară activitatea de fabricare a alcoolului etilic, la cazane și baterii cu foc direct de fiert țuică se au în vedere următoarele măsuri:

- a) în toate încăperile în care se distilează și se depozitează produse alcoolice se asigură permanent ventilarea pentru a se elimina acumularea vaporilor de alcool;
- b) depozitarea lemnului sau a altor materiale combustibile în încăperi, în afara celor strict necesare procesului de producție, este interzisă;
- c) în cazul efectuării unor remedieri sau reparații care necesită prezența flăcării deschise se iau măsuri pentru oprirea instalației, evacuarea produselor distilate, ventilarea încăperilor, închiderea oricăror surse de scurgere a alcoolului, spălarea cu apă a instalațiilor care urmează a se repara;
- d) instalațiile electrice pentru spațiile cu posibile acumulări de vapori de alcool se asigură de tip etanș, cu respectarea prevederilor normativelor de proiectare specifice;
- e) instalația de distilare și cazanele trebuie supravegheate permanent de personal instruit pentru a se asigura o funcționare corespunzătoare;
- f) se interzice lăsarea fără supraveghere a instalației de răcire;
- g) blazele care lucrează în baterie se prevăd, în mod obligatoriu, cu supape hidraulice pentru a se evita eventualele explozii;
- h) depozitarea ori păstrarea produselor rezultate din distilare se face, pe măsura fabricației, în recipiente sau vase colectoare care se închid, în încăperi neîncălzite, destinate special acestui scop, unde nu se mai păstrează alte materiale combustibile și nu se folosesc surse cu foc ori de căldură;
- i) se asigură protejarea termică a porțiunilor din elemente de construcție combustibile aflate deasupra sau în imediata apropiere a colanelor de distilare;
- j) se asigură refacerea imediată a izolației termice a conductelor și coloanelor prin care se vehiculează produse fierbinți, care s-au deteriorat și prezintă pericol de incendiu;
- k) coșurile de fum se tencuiesc și se izolează termic corespunzător, evitându-se contactul lor direct cu părțile lemnoase din construcție, se verifică și se curăță ori de câte ori este nevoie;
- l) focarele trebuie să fie prevăzute cu grătare și uși, iar lemnele folosite nu vor fi de dimensiuni mai mari decât lungimea vetrei de ardere;
- m) cenușa și jarul se evacuează și se sting într-un loc anume destinat acestui scop;

n) se interzice depozitarea în interiorul spațiilor de distilare a borhoturilor pentru materii prime ori a deșeurilor rezultate din procesul de fabricare.

ART. 54

În depozitele de furaje amenajate în construcții se au în vedere următoarele măsuri:

- a) se interzice accesul în interior cu mijloace de iluminat cu flacără deschisă;
- b) în cazul iluminatului electric, nu se permit folosirea instalațiilor improvizate sau cu defecțiuni și nici depozitarea ori stivuirea fânului și furajelor în apropierea acestora sau a corpurilor de iluminat electric;
- c) în fânare se interzic cu desăvârșire fumatul, efectuarea lucrărilor cu foc deschis și sudarea;
- d) se asigură menținerea unei curățenii permanente în jurul acestora, înlăturându-se paie și alte materiale ori deșeuri combustibile;
- e) furajele concentrate se păstrează în magazii special amenajate, uscate, aerisite și curate.

ART. 55

La depozitele de furaje amenajate în aer liber se respectă următoarele măsuri:

- a) amplasarea acestora se face, pe cât posibil, lângă surse de apă, iar terenul din jur se curăță periodic de ierburi, mărcinișuri și furaje căzute în timpul transportului;
- b) depozitele de furaje se amplasează pe direcția opusă vântului dominant și cât mai departe față de construcții, căi ferate, drumuri sau șosele, păduri ori plantații și, pe cât posibil, se împrejmuiesc;
- c) se asigură supravegherea permanentă a depozitului și limitarea accesului în acesta al persoanelor neautorizate ori al copiilor;
- d) drumurile de acces la depozitele de furaje trebuie să asigure circulația autovehiculelor și mijloacelor de intervenție în caz de incendiu sau în alte situații de urgență, indiferent de condițiile meteorologice sau de anotimp, pe cel puțin două laturi ale depozitului;
- e) iluminatul electric în incinta depozitelor se permite numai cu instalație electrică montată pe stâlpi înalți de circa 5 - 6 m, iar conductoarele electrice aeriene nu trebuie să treacă deasupra șirelor;
- f) paie și fânul se depozitează numai după ce, în prealabil, au fost uscate;
- g) se asigură rezerva de apă pentru incendiu, precum și dotarea cu instalații de protecție împotriva trăsnetului;
- h) activitatea în depozitele de furaje se desfășoară numai pe timp de zi;
- i) pe teritoriul depozitului, precum și la 100 m în jur sunt interzise fumatul, iluminatul cu flacără deschisă și orice lucru cu foc deschis, în acest scop afișându-se inscripții vizibile.

ART. 56

În clădirile în care sunt adăpostite animale se au în vedere următoarele măsuri:

- a) se interzice utilizarea sobelor cu ușițe de alimentare din interior;
- b) se interzice utilizarea sobelor și coșurilor defecte;
- c) se interzice instalarea sobelor și coșurilor metalice;
- d) se interzice uscarea lemnului și hainelor lângă sobe;
- e) se interzice încălzirea spațiilor în timpul nopții fără asigurarea supravegherii;
- f) se interzice menținerea fără supraveghere a focului aprins în sobe;
- g) se interzice utilizarea, pentru aprinderea sobelor, a benzinei, petrolului sau a altor lichide inflamabile ori combustibile;
- h) în adăposturi se interzic cu desăvârșire fumatul, efectuarea lucrărilor cu foc deschis și sudarea;
- i) se interzice accesul în interior cu mijloace de iluminat cu flacără deschisă;
- j) în cazul iluminatului electric, nu se permite folosirea instalațiilor improvizate sau cu defecțiuni;
- k) se interzice blocarea cu diverse materiale a căilor de circulație interioare, a culoarelor sau a accesului la mijloacele tehnice de stingere din dotare;
- l) se asigură menținerea unei curățenii permanente în jurul acestora, înlăturându-se paie, bălegarul și alte materiale ori deșeuri combustibile;
- m) se interzice amplasarea de ateliere sau depozite pe căile de acces și evacuare;
- n) se interzice utilizarea oricăror utilaje pentru tocarea și măcinarea furajelor în interiorul adăposturilor de animale;
- o) se interzice cazarea, sub orice formă, a lucrătorilor și altor persoane în adăposturile de animale;

p) ușile grajdurilor se realizează fără praguri și având sensul de deschidere spre exterior și nu se admite blocarea, în poziția închis, a ușilor prin fixarea cu diverse obiecte sau materiale;

q) în timpul iernii toate platformele din fața ușilor de evacuare se mențin în stare practicabilă, curățate de zăpadă și de gheață, astfel încât să poată fi deschise cu ușurință.

ART. 57

În sectoarele avicole, pentru porcine și taurine, unde sunt instalate eleveuze pentru încălzirea tineretului, se respectă următoarele:

a) instalarea eleveuzelor se face numai conform notiței tehnice care le însoțește și proiectelor respective;

b) se interzice depășirea temperaturii de regim, de 30 grade C;

c) se verifică periodic legăturile electrice, pentru înlăturarea eventualelor defecțiuni care pot provoca flammă, scântee sau scurtcircuit;

d) se interzice folosirea eleveuzelor fără termoregulator individual sau central, cu termoregulatorul blocat ori defect.

ART. 58

La clădirile și spațiile cu destinație administrativă se au în vedere următoarele măsuri:

a) organizarea activităților se face astfel încât să nu se creeze aglomerări de persoane care să îngreuneze ori să blocheze evacuarea în caz de incendiu;

b) pe durata exploatării se adoptă măsuri pentru reducerea riscului de incendiu, prin limitarea la strictul necesar a cantităților de materiale combustibile și eliminarea eventualelor surse cu potențial de aprindere a acestora;

c) se interzice folosirea fierbătoarelor, reșourilor, radiatoarelor electrice, precum și a altor asemenea mijloace fără respectarea măsurilor de apărare împotriva incendiilor și supravegherea permanentă pe durata funcționării acestora;

d) se interzice amenajarea de boxe sau depozitarea de materiale pe holuri, în casele scărilor ori sub rampele scărilor;

e) se interzice amplasarea de copiatoare, dozatoare pentru sucuri/cafea în casele scărilor sau pe rampele scărilor;

f) pot fi păstrate pentru curățenie, igienizare, deparazitare, dezinfecție, în bidoane metalice închise și amplasate în locuri special amenajate, lichide inflamabile în cantitate totală de maximum 25 de litri;

g) se interzice curățarea pardoselii cu benzină, neofalină sau alte lichide inflamabile;

h) operațiunile de curățare se fac cu materiale special destinate, numai la lumina zilei, cu respectarea instrucțiunilor precizate de producător;

i) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis în astfel de clădiri/spații, precum și utilizarea mijloacelor de iluminat cu flacără deschisă, precum lumânări, chibrituri, facle și altele asemenea, în poduri, arhive, magazii, alte încăperi, spații și locuri cu risc de incendiu din construcțiile în care acestea sunt amplasate;

j) la terminarea programului de lucru se deconectează aparatele electrocasnice, se întrerupe iluminatul artificial și se oprește alimentarea cu energie electrică a calculatoarelor și a altor aparate electrice;

k) la construcțiile la care casa scărilor se continuă spre subsol, se afișează, la loc vizibil, semne indicatoare corespunzătoare, afișarea făcându-se în sensul ieșirii spre exterior.

ART. 59

La depozite și magazii se au în vedere următoarele măsuri:

a) fiecare magazie sau depozit trebuie să aibă întocmite planuri de depozitare și de intervenție, precum și instrucțiuni și reguli de comportament pentru utilizatori în caz de incendiu, extrase din acestea afișându-se în locuri vizibile;

b) dispunerea materialelor și substanțelor periculoase în depozite se face potrivit planului de depozitare;

c) hârtia, cărțile și documentele se depozitează în stive sau rafturi, asigurându-se spații, culoare pentru intervenție în caz de incendiu;

- d) la depozitarea hârtiei și documentelor în rafturi sau stive se asigură distanțe suficiente față de corpurile de iluminat cu incandescență și față de instalațiile electrice;
- e) deșeurile de hârtie, ambalajele rezultate în urma despachetărilor, sortărilor și livrărilor se îndepărtează zilnic din spațiile de depozitare;
- f) depozitarea se face în funcție de natura, forma, dimensiunile, modul de ambalare, comportarea la foc și proprietățile fizico-chimice, fără a depăși însă sarcina termică prevăzută de proiectant;
- g) produsele care reacționează periculos în combinație cu altele se depozitează astfel încât să nu intre în contact cu acestea nici chiar accidental;
- h) materialele și substanțele care prezintă pericol de autoaprindere se păstrează în condiții adecvate naturii lor, în spații bine ventilate și luându-se măsuri de control și preîntâmpinare a fenomenului de autoîncălzire;
- i) etichetarea și marcarea pericolelor pe care le presupun produsele depozitate, precum și asigurarea căilor de acces și evacuare la amplasarea acestora;
- j) depozitarea produselor se face cu respectarea distanțelor normate față de instalațiile electrice, de încălzire, cu surse de foc sau de căldură;
- k) se interzice depozitarea materialelor combustibile și explozive ale căror proprietăți nu sunt cunoscute;
- l) între rafturile sau stivele de depozitare se asigură spații libere pentru accesul și evacuarea ușoară în caz de necesitate;
- m) rafturile pe care se depozitează materiale se execută din materiale incombustibile având clasă de reacție la foc minim A2 sau din lemn ignifugat ori protejat prin metode similare și se asigură împotriva răsturnării sau căderii acestora, precum și a materialelor depozitate;
- n) corpurile de iluminat incandescente din depozite, arhive, magazii se protejează cu globuri de protecție, iar atunci când prin natura activității există posibilitatea de a fi lovite, se montează și apărători de protecție;
- o) orice scurgere de lichid combustibil pe pardoseală sau pe rastel, ambalaj ori alte elemente și materiale se îndepărtează imediat, prin acoperire cu nisip sau prin ștergere cu cârpe;
- p) cârpele utilizate pentru operațiunile menționate la lit. o) se depozitează în locuri special amenajate, în afara depozitului, cu adoptarea măsurilor împotriva producerii incendiilor; scurgerile de produse sau nisipul și pământul îmbibate cu produse rezultate din curățări se colectează și se depozitează în gropi de pământ;
- q) materialele provenite din ambalaje se evacuează zilnic din magazii și depozite, în locurile stabilite în acest scop;
- r) pentru asigurarea căilor de acces și de evacuare, spațiile de depozitare se marchează cu bandă de vopsea albă pe pardoseală, corespunzător prevederilor planului de depozitare;
- s) se interzice accesul în depozite, magazii și arhive al altor persoane în afara celor anume stabilite de către persoana cu atribuții de conducere, lucru ce se marchează corespunzător pe ușa încăperilor respective;
- t) la terminarea lucrului, șeful depozitului sau magaziei ia măsuri pentru deconectarea instalațiilor electrice existente de la rețeaua de alimentare cu energie electrică.

ART. 60

La efectuarea, în cadrul obiectivelor de cult, a lucrărilor de restaurare, renovare, conservare, consolidare, precum și a intervențiilor la construcții existente, care presupun organizări de șantier, se asigură respectarea următoarelor măsuri:

- a) la lucrările de execuție și utilizare a schelelor se interzice depozitarea ori păstrarea materialelor sau a substanțelor combustibile sub schele;
- b) pe scările de acces la schele se interzice depozitarea materialelor de orice fel;
- c) la executarea instalațiilor electrice fixate pe elementele schelelor se respectă condițiile de amplasare și montare față de materialele combustibile și nu se admit niciun fel de improvizații la acestea;
- d) se interzic fumatul și utilizarea focului deschis pe platforma schelelor;

e) se interzice utilizarea schelelor din materiale combustibile, atât la exterior, cât și la interior, la obiectivele înscrise în Lista patrimoniului mondial ori care sunt încadrate în categoria monumentelor istorice din grupa A - monumente istorice de valoare națională și universală sau din grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local;

f) se asigură supravegherea permanentă a perimetrelor în care sunt realizate organizări de șantier în exteriorul construcțiilor;

g) se asigură îndepărtarea, cu regularitate, a vegetației uscate din perimetrul organizărilor de șantier exterioare;

h) se asigură limitarea accesului persoanelor în perimetrele organizărilor de șantier exterioare, prin înprejmuirea acestora cu panouri din materiale având clasa de reacție la foc minim A2;

i) se asigură instruirea personalului care execută lucrări de construcții, spre a cunoaște măsurile specifice de apărare împotriva incendiilor;

j) se recomandă întreruperea activităților ce presupun prezența unui public numeros în construcțiile în care se efectuează lucrări de restaurare sau conservare;

k) la efectuarea lucrărilor de izolații se adoptă măsurile specifice lucrului cu foc deschis.

ART. 61

La construcțiile aparținând obiectivelor de cult, aflate în stare de conservare, se asigură respectarea următoarelor măsuri:

a) se asigură paza și supravegherea permanentă a obiectivelor înscrise în Lista patrimoniului mondial ori care sunt încadrate în categoria monumentelor istorice din grupa A - monumente istorice de valoare națională și universală sau din grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local, în scopul eliminării posibilităților de acces în incintă al persoanelor;

b) se asigură îndepărtarea, cu regularitate, a vegetației uscate din perimetrul organizărilor de șantier exterioare;

c) se asigură întreruperea funcționării instalației de gaze și a celei electrice, cu menținerea funcționalității instalațiilor de detectare și semnalizare a incendiilor, precum și antiefracție;

d) se asigură efectuarea verificărilor periodice la instalațiile electrice, de gaze, precum și la cea de protecție împotriva trăsnetului;

e) se interzic fumatul, arderea vegetației uscate, precum și efectuarea lucrărilor cu foc deschis.

CAPITOLUL IV

Reguli și măsuri de prevenire a incendiilor la instalații utilitare aferente construcțiilor și spațiilor aflate în exploatare din obiectivele de cult

ART. 62

Instalațiile aferente construcțiilor, cum sunt cele de gaze, electrice, de apă, de încălzire, de ventilare, de climatizare, de canalizare și altele asemenea, precum și instalațiile tehnologice se exploatează potrivit reglementărilor tehnice și prezentelor dispoziții generale, astfel încât acestea să nu constituie surse de inițiere și/sau de propagare a incendiilor.

ART. 63

Instalațiile aferente construcțiilor trebuie să corespundă destinației, tipului și categoriei de importanță a construcției, precum și riscului de incendiu, să aibă nivelul de protecție corespunzător mediului în care sunt amplasate și să respecte prevederile din normativele specifice de apărare împotriva incendiilor.

ART. 64

Instalațiile tehnologice se exploatează cu respectarea strictă a instrucțiunilor și regulilor de utilizare, precum și a măsurilor de apărare împotriva incendiilor, stabilite de proiectanți și de producători.

ART. 65

Pe timpul exploatării instalațiilor aferente construcțiilor, prevăzute la art. 62, și a instalațiilor tehnologice se interzic:

a) neasigurarea supravegherii conform instrucțiunilor de funcționare;

b) funcționarea fără sistemele, aparatele și echipamentele necesare conform instrucțiunilor de funcționare pentru controlul și menținerea parametrilor privind siguranța în funcționare sau înlocuirea acestora cu altele supradimensionate;

c) întreținerea necorespunzătoare a elementelor prevăzute pentru izolare termică sau electrică ori pentru separare;

d) depășirea termenelor stabilite pentru efectuarea lucrărilor de întreținere și reparații sau executarea necorespunzătoare a acestora;

e) executarea lucrărilor de întreținere și reparații sau a unor modificări de către personal neautorizat;

f) utilizarea cu improvizații care să prezinte risc de incendiu și/sau explozie;

g) neasigurarea protecției la foc corespunzătoare față de materialele și substanțele combustibile existente în spațiul în care sunt utilizate;

h) lăsarea în funcțiune peste programul stabilit, în cazurile în care instrucțiunile specifice interzic acest lucru.

ART. 66

Menținerea în bună stare a instalațiilor și sistemelor de captare și scurgere la pământ a descărcărilor electrice atmosferice este obligatorie la construcții și instalații, utilaje și echipamente tehnologice, conform reglementărilor tehnice specifice.

ART. 67

Utilizarea sistemelor de captare și scurgere la pământ a electricității statice, conform instrucțiunilor specifice și reglementărilor tehnice, este obligatorie.

ART. 68

La exploatarea instalațiilor electrice se interzic:

a) înlocuirea siguranțelor, releelor de protecție și a întrerupătoarelor automate cu altele necalibrate;

b) racordarea unor consumatori care depășesc puterea nominală a circuitelor;

c) supraîncărcarea instalației electrice, respectiv a conductoarelor, cablurilor, întrerupătoarelor, comutatoarelor, prizelor și transformatoarelor;

d) supunerea legăturilor electrice la eforturi de tracțiune care nu fac parte din liniile de contact ce alimentează receptoare mobile și conductele electrice izolate liber;

e) lăsarea neizolată a capetelor conductoarelor electrice, în cazul demontării parțiale a unei instalații;

f) folosirea legăturilor provizorii prin introducerea conductoarelor electrice, fără ștecăr, direct în prize;

g) utilizarea prizelor fără prevederea dispozitivului de protecție diferențială și de limitare a puterii, amplasate la distanță mai mică de 1,00 m de materiale combustibile ori în incinta depozitelor și magaziiilor cu materiale combustibile;

h) utilizarea receptorilor de energie electrică de tipul radiatoarelor, reșourilor, fiarelor de călcat, ciocanelor de lipit etc. fără asigurarea măsurilor de izolare față de materialele și elementele combustibile din spațiul sau încăperea respectivă;

i) utilizarea lămpilor mobile ori portative alimentate prin cordoane improvizate și/sau uzate;

j) folosirea la corpurile de iluminat a filtrelor de lumină ori a abajururilor improvizate, din carton, hârtie sau din alte materiale combustibile;

k) așezarea pe motoarele electrice a unor materiale combustibile precum cârpe, hârtii, folii de mase plastice, lemn sau altele similare;

l) utilizarea radiatoarelor, aerotermelor și a reșourilor electrice improvizate, cu defecte;

m) folosirea în stare defectă, uzată și/sau cu improvizații a instalației electrice și/sau a receptorilor electrice;

n) suspendarea corpurilor de iluminat direct de conductoarele de alimentare, dacă aceasta nu este prevăzută din fabricație;

o) agățarea sau introducerea în interiorul panourilor, nișelor, tablourilor, canalelor sau a tunelelor electrice a obiectelor de orice fel;

p) adăpostirea de obiecte și/sau materiale combustibile în posturile de transformare și/sau încăperile tablourilor generale de distribuție electrică;

q) efectuarea lucrărilor de întreținere, revizii și reparații de către personal neautorizat.

ART. 69

La exploatarea instalațiilor de gaze se respectă următoarele reguli principale:

- a) verificarea și menținerea în bună stare de funcționare a instalației și a elementelor componente, pentru înlăturarea oricărei posibilități de scurgere a gazelor;
- b) în cazul în care se constată miros de gaze, înainte de a se aprinde focul, se aerisește încăperea respectivă, se depistează și se înlătură, de către personal autorizat, defectele care au provocat scăpările de gaze;
- c) aprinderea și stingerea focului se execută numai de către personal instruit în acest scop, lângă fiecare sobă afișându-se câte o etichetă pe care se menționează, pe lângă ora de aprindere și stingere, următorul text: "Pentru aprinderea și stingerea focului răspunde: (numele și prenumele persoanei)";
- d) înainte de aprinderea arzătorului de gaze, robinetul trebuie să fie închis, iar când arzătorul este în funcțiune, ușa cenușarului se deschide;
- e) atât la aprinderea, cât și la stingerea focului gazele se mențin închise și se deschid mai întâi de la robinetul principal (de siguranță), apoi de la robinetul de manevră al arzătorului (aparaturii);
- f) se interzice folosirea gazelor în sobele sau aparatele defecte și a căror etanșeitate nu este asigurată;
- g) depistarea scăpărilor de gaze se va face numai cu emulsie de apă și săpun sau prin alte metode precizate în specificațiile tehnice.

ART. 70

La exploatarea instalațiilor de încălzire locală cu sobe și a mașinilor și aparatelor de încălzit și de gătit se respectă următoarele reguli:

- a) materialele sau elementele combustibile situate în fața focarelor și cenușarelor se așază la distanță de minimum 1,25 m față de acestea, iar cele greu combustibile pot fi la 1,00 m;
- b) în încăperile în care sunt amplasate sobele se interzice depozitarea materialului combustibil peste consumul necesar pentru 24 de ore;
- c) depozitarea materialelor combustibile se face la o distanță mai mare de 1,00 m față de sobele fără acumulare de căldură și de 0,50 m față de sobele cu acumulare de căldură;
- d) mașinile și aparatele de gătit cu combustibili solizi sau gaze, precum și rezervoarele de consum ale sobelor care utilizează combustibili lichizi, a căror protecție termică a fost asigurată de producător pe baza încercărilor efectuate și acceptată la omologarea produsului, pot fi amplasate la distanțe mai mici decât cele prevăzute mai sus doar dacă acest lucru este precizat în instrucțiunile de folosire;
- e) se interzice depozitarea materialului combustibil, a cărților, hainelor, lumânărilor etc. deasupra sobelor;
- f) în fața ușii de alimentare a sobei, pardoseala combustibilă se protejează cu tablă metalică având dimensiunile de 0,70 x 0,50 m;
- g) înainte de utilizare sobele și coșurile de fum trebuie verificate amănunțit, reparate, curățate și date în exploatare în perfectă stare de funcționare;
- h) nu se admite utilizarea sobelor fără ușițe la focare și cenușare, defecte sau izolate necorespunzător față de elementele combustibile ale clădirilor;
- i) în timpul funcționării sobelor care utilizează combustibil solid, ușițele focarului și cenușarului trebuie menținute închise și nezăvorâte;
- j) este strict interzisă aprinderea focului în sobe prin turnare ori stropire cu benzină, petrol sau alte lichide combustibile;
- k) se interzice uscarea hainelor sau a altor materiale combustibile pe sobe sau în imediata apropiere a lor;
- l) nu se admite folosirea lemnelor mai lungi decât vatra focarului sobei sau a cărbunilor cu o putere calorică mai mare decât cea stabilită de producătorul echipamentului de încălzire;
- m) se desemnează persoane care să răspundă de aprinderea și stingerea focului corespunzător fiecărui spațiu ori fiecărei construcții la care încălzirea se realizează astfel;
- n) cenușa rezultată se evacuează periodic într-un loc stabilit și amenajat în acest scop, fără pericol de incendiu și numai după ce se sting complet resturile de jar;
- o) se interzice funcționarea sobelor supraîncălzite.

ART. 71

La exploatarea sobelor fără acumulare de căldură, suplimentar față de regulile menționate la art. 70 se respectă și următoarele măsuri:

- a) distanța dintre sobe sau burlane și materialele combustibile învecinate să fie de cel puțin 1,00 m, iar față de cele greu combustibile de 0,70 m;
- b) la sobele cu înălțimea picioarelor de cel puțin 0,25 m, pardoseala de sub acestea se protejează printr-un strat izolator de cărămidă plină, având grosimea de 6 cm, cu mortar de argilă sau prin două straturi de pâslă îmbibată cu soluție de argilă ori cu alt material incombustibil având aceeași capacitate termoizolatoare, peste care se pune tablă;
- c) postamentul termoizolator trebuie să depășească perimetrul sobei cu 0,25 m, iar în fața focarului cu 0,50 m;
- d) când sobele nu au picioare sau picioarele sunt mai scurte de 0,25 m, pentru a se izola față de pardoselile combustibile se protejează printr-un postament format din două rânduri de cărămidă, pe lat, cu mortar de argilă, sau alcătuit din alte materiale incombustibile termoizolatoare echivalente termic.

ART. 72

La exploatarea instalațiilor de ventilare se respectă următoarele reguli principale:

- a) sistemele de ventilare natural-organizată și sistemele de ventilare mecanică ale încăperilor în atmosfera cărora se degajă gaze, vapori, praf sau pulberi combustibile se întrețin și se utilizează astfel încât în exploatarea normală să se evite posibilitatea acumulării acestor substanțe în cantități ce pot prezenta pericol de incendiu ori explozie;
- b) la prizele de ventilare se mențin plasele de sârmă sau grătarele de protecție în bună stare, astfel încât să se împiedice pătrunderea diferitelor corpuri străine în canalele de ventilare;
- c) amplasarea în încăperi a gurilor de absorbție se face în raport cu greutatea specifică a gazelor sau a vaporilor ce se evacuează, iar la ventilările locale, acestea trebuie să se afle cât mai aproape de locul de formare a vaporilor, a gazelor sau a pulberilor combustibile;
- d) ventilatoarele montate în încăperile și zonele cu degajări de substanțe combustibile, precum gaze, vapori sau praf, care pot forma cu aerul amestecuri explozive sau care vehiculează astfel de substanțe, se mențin în bună stare de funcționare și se prevăd cu protecții corespunzătoare mediului;
- e) menținerea unei exhaustări continue și a unei viteze constante de circulație a aerului în canale, pentru înlăturarea posibilităților de formare a amestecurilor explozive;
- f) interzicerea utilizării surselor de căldură sau a scânteilor la instalațiile amplasate în medii în care există praf, vapori ori gaze combustibile sau inflamabile;
- g) întreținerea, verificarea și curățarea periodică a canalelor, tubulaturii și a ventilatoarelor de depunerile combustibile;
- h) limitarea posibilităților de propagare a incendiilor prin canalele sistemului de ventilare, prin întreținerea în bune condiții a clapetelor antifoc prevăzute;
- i) se interzice evacuarea, prin aceeași instalație de ventilare, a substanțelor combustibile și a celor inflamabile, precum și a substanțelor care, în amestec, pot provoca aprindere sau explozie.

ART. 73

La exploatarea instalațiilor de ventilare amplasate în medii care prezintă pericol de incendiu sau explozie se respectă următoarele reguli:

- a) tubulatura de aspirație trebuie să asigure posibilitatea curățării ei fără dificultate;
- b) conductele de ventilare să fie bine întreținute, pentru a se preveni scăpările de particule și de vapori inflamabili;
- c) grătarele care se află deasupra canalelor de aspirație ce sunt dispuse sub podea trebuie executate din materiale ce nu produc scânteii la lovire.

ART. 74

La exploatarea instalațiilor de protecție împotriva trăsnetului se respectă următoarele reguli:

- a) menținerea și exploatarea în stare de funcționare, cu asigurarea integrității tuturor elementelor componente, precum și a continuității între acestea;

b) verificarea și întreținerea se efectuează numai de personal specializat și conform cerințelor reglementărilor tehnice în vigoare;

c) verificarea periodică conform unui grafic stabilit, cu urmărirea menținerii, pe întreaga durată de exploatare, a integrității fizice, a continuității și buneii funcționări a tuturor elementelor componente, inclusiv a prizei de împământare.

CAPITOLUL V

Reguli și măsuri specifice instalațiilor și sistemelor de protecție împotriva incendiilor

ART. 75

Mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor care echipează sau dotează construcțiile din obiectivele de cult se amplasează și/sau se depozitează, conform documentațiilor tehnice de execuție și reglementărilor specifice, în locuri ferite de intemperii, agenți corozivi, efecte negative ale temperaturii etc. sau, după caz, se protejează corespunzător mediilor în care se utilizează.

ART. 76

La amplasarea mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor care sunt utilizate de personalul de la locurile de muncă și/sau de forțele de intervenție în caz de incendiu se au în vedere următoarele cerințe:

a) locurile de amplasare să fie vizibile, ușor accesibile, pe căi de evacuare, coridoare, holuri, în zonele ieșirilor și în alte asemenea spații și la distanțe optime față de focarele cele mai probabile;

b) înălțimea de montare și greutatea acestora să fie pe măsura capacității fizice a persoanelor care le utilizează;

c) să fie bine fixate și să nu împiedice evacuarea persoanelor în caz de incendiu.

ART. 77

Locurile de amplasare a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor se indică prin marcaje sau panouri de semnalizare, conform prevederilor legale.

ART. 78

La amplasarea stingătoarelor în perimetrul suprafeței protejate se recomandă respectarea următoarelor valori ale distanțelor și înălțimii de montare:

a) maximum 15 m și 20 m față de cele mai importante focare de incendiu din clasele B și A;

b) minimum 2 m față de focarele posibile;

c) maximum 1,4 m înălțime față de pardoseală.

ART. 79

Mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor se marchează în conformitate cu prevederile reglementărilor tehnice și ale standardelor specifice, iar pe întreaga durată a exploatării se asigură lizibilitatea marcajelor, precum și protejarea acestora împotriva deteriorărilor de orice fel.

ART. 80

Mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor care echipează și dotează construcțiile care funcționează în cadrul obiectivelor de cult se mențin permanent în stare de funcționare, cu asigurarea fiabilității și eficienței necesare, conform reglementărilor tehnice.

ART. 81

Persoanele cu atribuții de conducere de la obiectivele de cult asigură executarea periodică a controlului stării de funcționare a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor cu care acestea sunt echipate și dotate, prin persoanele anume desemnate și instruite în acest scop.

ART. 82

Controlul stării de funcționare a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor se execută conform prevederilor cuprinse în reglementările tehnice, precum și în instrucțiunile tehnice elaborate de proiectanți și/sau de producători.

ART. 83

Se asigură funcționarea la parametrii proiectați a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor, potrivit documentației tehnice, pe întreaga durată de exploatare a construcțiilor și instalațiilor din cadrul

obiectivelor de cult, precum și la schimbarea de destinație, extinderea, modernizarea, conservarea și restaurarea acestora.

ART. 84

Încărcarea stingătoarelor și a altor aparate de stins incendii cu substanțe de stingere se face de către persoane juridice și, după caz, fizice, atestate potrivit legii.

ART. 85

Lucrările de verificare, întreținere și reparare a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor se execută numai de către persoane juridice și, după caz, fizice, atestate potrivit prevederilor legale, iar periodicitatea lucrărilor se stabilește conform reglementărilor tehnice de exploatare și precizărilor producătorilor.

ART. 86

Pe timpul lucrărilor de verificare și întreținere se procedează la controlul complet al funcționării sistemelor, instalațiilor, echipamentelor și aparatelor în cauză, iar dacă se constată abateri de la condițiile de funcționare stabilite inițial, parametrii caracteristici trebuie reglați și aduși la valorile care să asigure buna funcționare a acestor mijloace.

ART. 87

Pe perioadele de oprire a funcționării sistemelor, instalațiilor, aparatelor și dispozitivelor de semnalizare, alarmare, avertizare, alertare, limitare și stingere a incendiilor, pentru executarea lucrărilor de întreținere și reparare ori în caz de opriri accidentale, persoanele cu atribuții de conducere trebuie să asigure condiții pentru adoptarea măsurilor tehnice și organizatorice suplimentare pentru evitarea producerii unor eventuale incendii, precum și de acțiune în caz de necesitate.

ART. 88

(1) Mijloacele tehnice de apărare împotriva incendiilor care echipează și dotează construcțiile care funcționează în cadrul obiectivelor de cult, precum și substanțele de stingere se realizează, se amplasează, se depozitează, se manipulează și se utilizează astfel încât să nu pună în pericol viața și integritatea persoanelor, a utilizatorilor, inclusiv a membrilor forțelor de intervenție.

(2) La echiparea și dotarea construcțiilor și instalațiilor aferente obiectivelor de cult se utilizează numai mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, certificate sau agrementate, potrivit legii.

ART. 89

Sistemele și instalațiile automate pentru stingerea incendiilor se prevăd cu dispozitive de avertizare a persoanelor și a celorlalți utilizatori, de tip optic și acustic, pentru semnalizarea intrării acestora în funcțiune.

ART. 90

În cazul în care substanțele stingătoare deversate automat în caz de incendiu pot pune în pericol viața utilizatorilor din zonele protejate, sistemele și instalațiile de stingere se prevăd cu dispozitive de temporizare care să întârzie intrarea acestora în funcțiune cu o perioadă prestabilită.

ART. 91

Perioada dintre declanșarea semnalului de avertizare și intrarea în funcțiune a sistemului ori instalației de stingere se calculează astfel încât să se asigure evacuarea tuturor utilizatorilor din orice punct al zonei protejate.

ART. 92

Ușile de acces în zone, spații sau încăperi în care sunt posibile deversări ale substanțelor stingătoare ce pot pune în pericol viața utilizatorilor, precum și căile de evacuare din aceste locuri se marchează cu inscripții de avertizare asupra pericolului, amplasate în locuri vizibile pentru personalul de la locurile de muncă și forțele de intervenție.

ART. 93

Semnalele optice și acustice produse de dispozitivele de avertizare trebuie să îndeplinească, cumulativ, următoarele condiții:

- a) să fie inactive în starea de așteptare;
- b) să indice toate căile de acces în zonele de stingere;

c) să poată fi clar identificate și percepute cu tonalități diferite, la începutul și la sfârșitul perioadei de temporizare;

d) să nu poată fi oprite înainte de expirarea timpului de funcționare a sistemului ori instalației de stingere;

e) să fie în concordanță cu capacitățile psihomotorii ale utilizatorilor.

ART. 94

Pe timpul exploatării construcțiilor care funcționează în cadrul obiectivelor de cult, persoanele cu atribuții de conducere trebuie să stabilească măsuri tehnicoorganizatorice care să asigure menținerea condițiilor și caracteristicilor specifice care s-au avut în vedere la proiectarea și realizarea sistemelor, instalațiilor, aparatelor și dispozitivelor de semnalizare, alarmare, avertizare, alertare, limitare și stingere a incendiilor.

CAPITOLUL VI

Planificarea și executarea exercițiilor de evacuare în caz de incendiu

ART. 95

Pentru evacuarea utilizatorilor și a bunurilor din construcțiile care funcționează în cadrul obiectivelor de cult în condiții de siguranță, se adoptă următoarele măsuri:

a) se instruește periodic personalul propriu privind modalitățile practice, concrete, de asigurare a evacuării persoanelor ori, după caz, a salvării persoanelor care nu se pot evacua singure, care își desfășoară activitatea permanent în obiectiv;

b) se instruește, după caz, personalul din afara obiectivului care desfășoară diverse activități sezoniere în obiectiv sau care este cazat în spațiile proprii privind modalitățile practice, concrete, de asigurare a evacuării persoanelor ori, după caz, a salvării persoanelor care nu se pot evacua singure;

c) se instruește periodic personalul propriu privind modalitățile practice, concrete, de asigurare a salvării obiectelor de valoare deținute în cadrul obiectivului în cazul producerii unui incendiu, cu precizarea ordinii de salvare, prioritatea în salvare fiind determinată de valoarea acestora, a personalului nominalizat pentru salvare, a pazei obiectelor evacuate, a locurilor de adăpostire și, după caz, a mijloacelor auto alocate.

ART. 96

(1) Cel puțin o dată pe semestru, în cadrul fiecărui obiectiv de cult la care își desfășoară activitatea permanent minimum 10 persoane ori care deține colecții muzeale având caracter religios, se efectuează un exercițiu de evacuare în caz de incendiu a persoanelor și a bunurilor de valoare, activitate la care participă întreg personalul.

(2) Cel puțin anual unul dintre exercițiile efectuate potrivit prevederilor alin. (1) este coordonat prin participarea, la fața locului, a unui inspector de prevenire din cadrul inspectoratului pentru situații de urgență în a cărui zonă de competență funcționează obiectivul respectiv.

ART. 97

Persoanele cu atribuții de conducere asigură măsuri pentru instruirea personalului și a persoanelor cazate pentru prevenirea producerii unor situații deosebite ca urmare a neefectuării unor manevre strict obligatorii la părăsirea locului de muncă pe durata participării la exercițiu, precum neoprirea alimentării cu energie electrică a unor utilaje care se pot supraîncălzi, nestingerea lumânărilor din lăcașuri de cult înaintea rămânerii acestuia fără supraveghere ori neoprirea alimentării cu gaze a mijloacelor de încălzire, nestingerea candelor, neoprirea alimentării mijloacelor de preparat hrană ori alte operațiuni necesare.

ART. 98

Pe timpul exercițiilor de evacuare se urmărește inclusiv nivelul de respectare a regulilor privind comportamentul personalului în vederea evitării panicii, a busculadelor și pentru acționarea coordonată.

CAPITOLUL VII

Echiparea și dotarea cu instalații, sisteme, utilaje și mijloace tehnice de protecție împotriva incendiilor

ART. 99

Echiparea și dotarea construcțiilor care funcționează în cadrul obiectivelor de cult cu instalații de protecție împotriva incendiilor și alte mijloace tehnice de apărare împotriva incendiilor, stabilirea categoriilor, tipurilor și parametrilor specifici, precum și dimensionarea și amplasarea acestora se asigură conform prezentelor dispoziții generale, precum și reglementărilor tehnice.

ART. 100

(1) Scoaterea din funcțiune a mijloacelor tehnice de apărare împotriva incendiilor fără luarea unor măsuri alternative de apărare împotriva incendiilor ori neasigurarea parametrilor necesari funcționării acestora în condiții de eficiență sunt strict interzise.

(2) Măsurile alternative de apărare împotriva incendiilor adoptate se comunică în scris inspectoratului pentru situații de urgență în a cărei zonă de competență funcționează obiectivul.

ART. 101

Echiparea cu instalații de detectare și semnalizare a incendiilor, precum și dotarea cu mijloace tehnice de primă intervenție se realizează conform prevederilor prezentelor dispoziții generale, avându-se în vedere următoarele criterii:

a) asigurarea echipării cu instalații de detectare și semnalizare a incendiului a construcțiilor care adăpostesc colecții muzeale având caracter religios, a monumentelor înscrise în Lista patrimoniului mondial ori care sunt încadrate în categoria monumentelor istorice din grupa A - monumente istorice de valoare națională și universală sau din grupa B - monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local;

b) asigurarea mijloacelor specifice pentru alarmarea personalului la producerea unui incendiu, pentru toate clădirile și incintele obiectivelor de cult aflate în exploatare;

c) asigurarea dotării cu stingătoare portative de incendiu adecvate, în număr de cel puțin unul la o suprafață de 200 mp, dar minimum două stingătoare pe nivel;

d) asigurarea dotării cu scări care să permită accesul personalului de intervenție până la streșina acoperișului;

e) dotarea construcțiilor aparținând obiectivelor de cult cu rezerve suficiente de apă ce se păstrează în butoaie și cu găleți necesare, în cazul în care nu este asigurată rețea de hidranți exteriori de incendiu, precum și cu scară manuală care să permită intervenția la acoperișul construcțiilor.

ART. 102

(1) Pentru stingătoarele portative, documentele de referință sunt Directiva 97/23/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 mai 1997 de apropiere a legislațiilor statelor membre referitoare la echipamentele sub presiune și SR EN 3 (cu părțile sale). Referitor la performanțele de stingere, acestea trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) stingătoarele cu CO₂ trebuie să aibă performanța de stingere cel puțin conformă cu focar 55B;

b) stingătoarele cu pulbere trebuie să aibă performanța de stingere cel puțin conformă cu focare 21A, 113B;

c) stingătoarele cu apă pulverizată/spumă trebuie să aibă performanța de stingere cel puțin conformă cu focare 21A, 113B.

(2) Pentru stingătoarele mobile cu încărcătura nominală de 50 kg/l sau 50 l, documentul de referință este SR EN 1866-1:2008.
